

Mục đích và lý do
Mẹ Hội Thánh ban hành
TÔNG HIỂN
'KHO BÁU KINH THÁNH'
và Bản Kinh Thánh Mới
mang danh **NOVA VULGATA**

HỌC HỎI NOVA VULGATA - Bài 2:

LsNguyenCongBinh@gmail.com

Ngày 25 Tháng Tư năm 1979, với Tông
Hiển này, Mẹ Hội Thánh qua tay ĐTC
hiển thánh Gioan Phaolô II, Chủ Chăn Tối
Cao đã ban hành **Bản Kinh Thánh Mới**
mang danh
'LỜI CHÚA NOVA VULGATA'
cho con dân Hội Thánh Chúa -

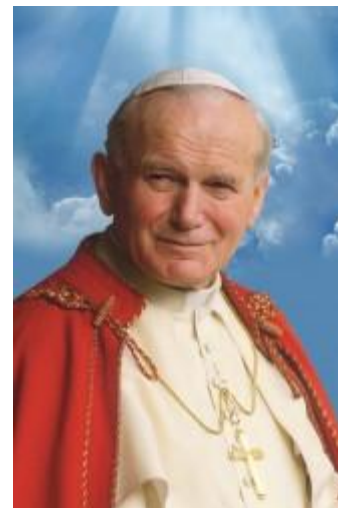
thay thế cho **Bản Kinh Thánh Cổ VULGATA**
chúng ta đã dùng từ năm 382 đến năm 1979;
và thánh Gioan Phaolô II tuyên phán
NOVA VULGATA LÀ là Bản "TYPICA,
bản gốc, bản mẫu mực "

Nguyên tác Latin & bản phỏng dịch tiếng Việt.

XIN BẮM **Tông Hiến Kho Báu Kinh Thánh**
"SCRIPTURARUM THESAURUS"

<http://www.congiaovietnam.net/index.php?m=home&v=subject&is=26>

Xin cảm ơn ĐTC hiển thánh Gioan Phaolô II đã ban
hành Bản Kinh Thánh Mới **'LỜI CHÚA NOVA**
VULGATA'.

Sau đây chúng tôi xin long trọng giới thiệu Bản Kinh Thánh Mới **'LỜI CHÚA**
NOVA VULGATA' là Cuốn Sách Thánh hể là Người Tin Theo Đạo Chúa Kitô
[Chrétien, Christian: Công Giáo, Tin Lành hay Chính Thống] thì không thể không đọc
vì Cuốn Sách Thánh kiệt tác này mang LỜI giúp tâm hồn ta đi lên và mang lại
Ơn Cứu.

**Mục đích Tông Hiến 'KHO BÁU THÁNH KINH'
của hiền thánh Gioan Phaolô II, Chủ Chăn Tối Cao
ban hành bản **LỜI CHÚA NOVA VULGATA****

LsNguyenCongBinh@gmail.com

Chúa Thánh Thần thương banƠn Đổi Mới cho Hội Thánh là **Công Đồng Vatican II** qua sáng kiến triệu tập của ĐTC *thánh* Gioan XXIII, sau đó Chúa Thánh Thần thương ban Bản **LỜI CHÚA NOVA VULGATA**, một trong những thành quả lớn lao của Công Đồng, qua cố gắng của ĐTC Phaolo VI và ĐTC *thánh* Gioan Phaolo. Thật thế, 35 năm trước, vào ngày 25 Tháng Tư năm 1979, Thánh Chủ Chăn Gioan Phaolo II, qua **Tông Hiến 'Kho Báu Thánh Kinh'** này, đã long trọng ban hành bản **LỜI CHÚA NOVA VULGATA** làm *Bản Sách Thánh Mới* cho Hội Thánh thay thế cho *Bản Sách Thánh bản CỔ VULGATA* mà chúng ta đã dùng trong khoảng thời gian dài hơn 1500 năm. [Tạm dịch: *Nova* là Mới, *Vulgata* là Bản Phổ Thông cho mọi người.] Thật là một chuyển biến lớn lao trong lịch sử Hội Thánh. Lời Chúa luôn là MỘT chẳng đổi thay song Bản Cổ- tuy đã hiệu đính nhiều lần- vẫn còn đôi chỗ không trình bày đủ rõ nghĩa, nên NAY được Mẹ Hội Thánh đọc lại toàn bộ cho rõ ràng khúc chiết hơn. [Photo: www.cbsnews.com]

Ngày 27 Tháng Tư năm 2014 vừa qua, Hội Thánh đã tuyên dương hai ĐTC Gioan XXIII & Gioan Phaolo II là bậc hiền thánh. Trong niềm hân hoan, chúng tôi xin giới thiệu và phỏng dịch **Tông Hiến** này (gọi tắt cho **HIẾN CHẾ TÔNG TRUYỀN**) để vinh danh và ghi công các vị chủ chăn của thời đại. Xin bấm để coi bản Tông Hiến

<http://www.conggiaovietnam.net/index.php?m=home&v=subject&is=26>

[Tranh: Công Đồng Vatican II <http://infallible-catholic.blogspot.com>]

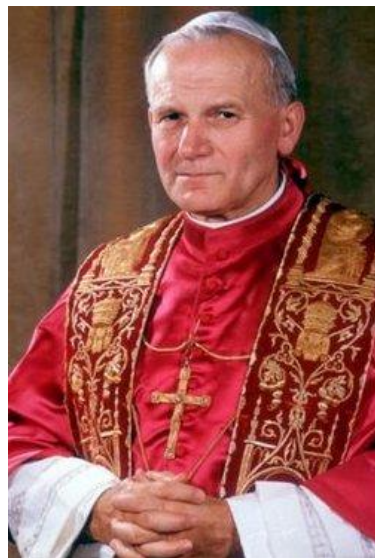
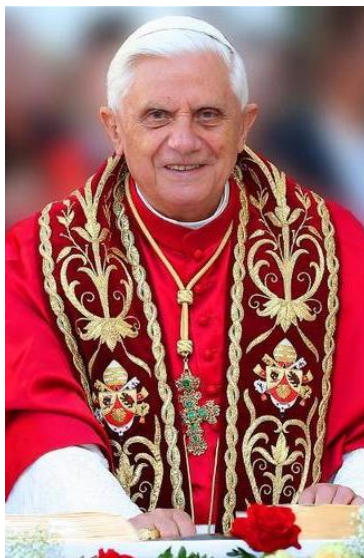
Mong cho con cái Hội Thánh đọc và hiểu từng câu và trọn bộ Lời Chúa rõ ràng hơn, các vị Chủ Chăn từ ĐTC thánh Piô X, Piô XI & Piô XII đã cùng ưu tư và vào lúc đầu giao trách nhiệm cho một nhóm đặc trách nghiên cứu. Năm 1962, từ khi Thánh Thần Chúa hướng dẫn thánh Chủ Chăn Gioan XXIII triệu tập Công Đồng Vatican II thì việc **kiểm điểm lại bản văn Vulgata** được toàn thể Công Đồng là các đức giám mục từ bốn phương trời nhất trí đặt lên hàng ưu tiên. Vì thế ĐTC Phaolo VI với sứ

mạng Đấng Chăn Chiên đã cương quyết soạn lại bản **LỜI CHÚA MỚI** với chính thời giờ và công sức mình. Ngài được gọi về Trời khi công cuộc đại sự đang tiến hành. ĐTC Gioan Phaolo I đã nhận tiếp nối sứ mạng song Chúa cho ngài làm Chủ Chăn ngắn hạn cho nên ĐTC thánh Gioan Phaolo II đã tiếp công trình soạn thảo và bản **LỜI CHÚA NOVA VULGATA**, danh xưng do chính ngài đặt, đã được ban hành năm 1979.

ĐTC Gioan Phaolo II cũng qua **Tông Hiến** này đặc biệt tuyên phán rằng **Cuốn Sách Thánh NOVA VULGATA là "editio typica/** (đề nghị đọc là) **Bản gốc / Bản mẫu mực"**. Hai lần chữ **"typica/ mẫu mực"** được Tông Hiến nhắc đến và ĐTC đặt trong ngoặc kép để nhấn mạnh rằng bất cứ bản dịch **Lời Chúa** bằng ngôn ngữ nào khác thì đều cùng phải noi theo mẫu mực bản **LỜI CHÚA NOVA VULGATA** này.

[Danh tự *Typus* (latin), tính tự *typica* gốc từ danh tự Hy Lạp *tupos τυπος* là khuôn mẫu gốc để đúc ra sản phẩm, hay một mẫu mực khuôn thước để noi theo (pattern,model, prescribed form, model to be imitated.[Xem [Latin Greek Dictionary](#)] **Bản typica/ mẫu mực**" đọc nôm na là "**Bản MẸ**".

Xin nhớ tuy bản thảo đã được các chuyên gia Thánh Kinh trong Ủy Ban Giáo Hoàng nghiên cứu nhiều năm và đệ nạp lên ngài vào năm 1978, khi vừa nhậm chức lại đã được ĐTC Phaolo VI soạn lại và chuẩn y một phần trước đó, song ĐTC Gioan Phaolo hiểu rằng *chính bản thân ngài* được trao phó Sứ Mạng làm Chiên Mẹ với trọng trách lớn lao nhất là tự tay mình Mang Lời Chúa cho chiên con, -các đức giám mục và chuyên gia trong Ủy Ban dù sao chỉ là phụ tá cố vấn,- nên ngài đã bỏ ra nhiều tháng dầy công cân nhắc, duyệt xét, điều chỉnh, đọc đi đọc lại thật kỹ như ĐTC Phaolo VI đã làm. Ngày lễ kính thánh sử Marco, 25 Tháng Tư năm 1979, ngài đã long trọng giới thiệu và ban hành '**NOVA VULGATA**' **bản LỜI CHÚA MỚI**.

Sau khi ban hành rồi, tuy bận bịu nhiều việc lớn lao song *chính bản thân ngài* vẫn tiếp tục cầu nguyện và cẩn thận duyệt xét Nova Vulgata trong 7 năm dài dằng với sự phụ lực của ĐHY Ratzinger, Chủ Tịch Thánh Bộ Đức Tin-[sau chính là ĐTC Benedicto XVI.] Năm 1986 ĐTC Gioan Phaolo cho in **Bản Nova Vulgata Hoàn Chính** và cho đăng trên 'internet' là bản ta đang xem. Ngoài ra hai ngài, hai vĩ nhân của Hội Thánh thời nay, cũng đích thân soạn thảo hai tác phẩm đặc biệt cần thiết cho Hội Thánh đang được Thánh Thần đổi mới là **Cuốn Giáo Lý** và **bộ Luật Giáo Hội Canh Cải**.

Trong Tông Hiến ĐTC ghi nhớ công lao của tập thể nhóm chuyên gia đã được ĐTC Piô X & Piô XI ủy nhiệm công tác nghiên cứu Kinh Thánh từ năm 1914; và được ĐTC Phaolo VI nối rộng thành phần năm 1965.[Các Ủy Ban và Đan Viện Thánh Giêrônimô nghiên cứu Kinh Thánh đã được giải nhiệm vào năm 1984 trước khi *Bản Nova Vulgata Hoàn Chính 1986* được ấn hành.] Song cả Ba Đấng Phaolo VI, Gioan Phaolo II và Benedicto XVI là chủ chăn được Thánh Thần Chúa gởi đến trong một giai đoạn đặc biệt gian nan của Hội Thánh mà cũng lại là ba học giả lỗi lạc môn cổ văn Kinh Thánh đã làm tròn sứ mạng Chăn Chiên và cùng đáng được bằng vàng ghi công là đã mang Lời Chúa cho Dân Chúa.

Mạng Lưới Công Giáo Việt Nam chúng tôi đã dành một mục riêng '**NOVA VULGATA**' cho việc **HỌC HỎI TIN MỪNG LỜI CHÚA**; cũng là để ghi ơn các vị Chủ Chăn. Ước mong được quý vị cùng tiếp tay hưởng ứng việc học hỏi:[Xin xem 2 bài giới thiệu sau] **(1) TIN MỪNG NOVA VULGATA: GHI ƠN HAI ĐTC GIOAN PHAOLO & BÊNÊĐICTÔ**

<http://www.conggiaovietnam.net/index.php?m=home&v=detail&ia=11034>

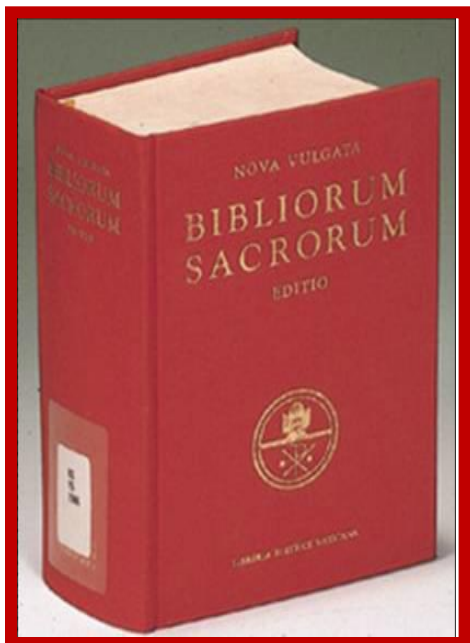
(2) TIN MỪNG NOVA VULGATA (1) : ĐÔI LỜI GIỚI THIỆU

<http://www.conggiaovietnam.net/index.php?m=home&v=detail&ia=11045>

QUAN TRỌNG: Từ khi có **Bản Lời Chúa Nova Vulgata** Mẹ Hội Thánh ban thì đã có vài nhận xét quan trọng [ta cần học hỏi thêm sau] về Cuốn Sách Thánh Này cho nên thiết nghĩ vài chữ Latinh đặc biệt là **Vulgata Cõ, Nova Vulgata, editio typica...** nên được giữ nguyên như viết trong Tông Hiến. Xin phân biệt **Nova Vulgata** gọi đủ tên là **Nova Vulgata Bibliorum Sacrorum Editio** [cũng gọi tắt theo tiếng Anh Pháp là **Neo Vulgate/ Nouvelle Vulgate** với mấy bản Kinh Thánh khác do nhóm học giả mới in và gần như trùng tên:

(1) **Biblia Sacra Vulgata** do Robert Weber và nhóm Stuttgart ấn hành. Ông nguyên thuộc nhóm tu sĩ được Hội Thánh giao trách nhiệm nghiên cứu KT.

(2) **Novum Testamentum Latine** (Latin) và cuốn **Novum Testamentum Graece** (Greek) của nhóm học giả **Nestle-Aland** (1984 & 1992) với mục đích tổng hợp các bản xưa nay. Các cuốn này có giá trị tham khảo rất cao song KHÔNG ràng buộc Đức Tin Công Giáo.

A. Mục đích chính của tông hiến: Mẹ Hội Thánh biểu tặg Lời Chúa Nova Vulgata đến cho mọi người

**Tạ Ơn Chúa! Tung hô Lời Chúa Nova Vulgata.
Hoan hô ĐTC Phaolo VI!
Hoan hô ĐTC Gioan Phaolo II & Benedicto!**

ĐTC Gioan Phaolo long trọng truyền : Vì vậy với Tông Hiến này, **TA tuyên phán bản Sách Thánh NOVA VULGATA là Bản "editio typica/ bản mẫu mực";** và TA ban hành Bản này để dùng cách riêng trong **Phụng Vụ Thánh, *sed et aliis rebus, ut diximus, accommodatam*** cũng như trong cả các điều thích hợp khác như TA vừa truyền.

TA cũng truyền rằng Tông Hiến này của TA luôn vững bền, và mãi mãi đủ hiệu lực, và được mọi

người liên hệ thành kính tôn trọng cho dù gặp bất kỳ trở ngại nào.

Bấm để vào Nova Vulgata

[http://www.vatican.va/archive/bible/nova_vulgata/documents/nova_vulgata_index_lt.html]

Ba ĐTC Phaolo VI, Gioan Phaolo II và Benedicto đã cố gắng mang **Kho Báu Nova Vulgata** đến tận tay '**mọi người liên hệ với Lời Chúa**' tức người *Tin Theo Đạo Thánh Chúa KITÔ*, cách riêng người Công Giáo chúng ta- và mong chúng ta vui mừng trong thành kính khám phá ra món quà Chúa Thánh Thần ban. Mẹ Hội Thánh muốn rằng **Nova Vulgata** không chỉ dành riêng cho giới chẵn chiên mà là *bộ sách* phổ quát được ân cần biểu đến tận tay mọi người để **đọc và học hỏi Lời Chúa trong phụng vụ và trong cả các điều thích hợp khác.** Bản Nova Vulgata miễn phí và ngày đêm luôn chờ đợi ta trên internet. Song nào ai ai cũng biết Latinh bởi thế ĐTC đã nhắc đến vai trò quan trọng của các vị giáo quyền hữu trách và giới dịch giả- và xin họ tiếp tay Hội Thánh chuyển **Nova Vulgata Bản Mẹ** sang tiếng địa phương vì vì nhu cầu mục vụ. [**Mục** 牧 là chẵn nuôi chiên con.] Trong phần viện dẫn lý do ban hành Tông Hiến ĐTC đã tuyên bố:

" Bản NOVA VULGATA đủ khả năng từ nay làm "bản gốc" [bản mẹ] để cho các bản dịch theo các ngôn ngữ địa phương khác nhau so chiếu để dùng trong phụng vụ và mục vụ. "

Hiểu rằng từ năm 1969 Mẹ Hội Thánh qua ĐTC Phaolo VI đã rộng phép cho con dân Hội Thánh được cử hành Phụng Vụ, dâng lễ, và đón nghe Lời Chúa bằng tiếng Việt, tiếng Anh...v.v... chớ không còn bằng tiếng Latinh như thời trước Công Đồng song Mẹ Hội Thánh nay truyền ta đọc Bản **Lời Chúa Nova Vulgata** song song với bản quốc ngữ ... trước là để được 'bổ túc' các sửa đổi cần thiết trong Bản Vulgata cũ, sau là để được *Nova Vulgata* Lời Chúa dạy nuôi với ý và lời *typica/chuẩn mực* và để trở nên *Một trong và cùng Một Hội Thánh*.

Song làm sao để chuyển ngữ cách mau chóng và hữu hiệu? *Mẹ Hội Thánh đã truyền Thánh Ý như thế và mong ta **tuân hành nghiêm chỉnh cho dù gặp bất kỳ trở ngại nào*** Trong khi chúng ta chờ đợi toàn bộ **Sách Thánh Nova Vulgata** được chuyển dịch sang tiếng Việt thì chúng ta đơn sơ mong rằng các vị hữu trách cho chuyển dịch 'ngay' Lời Chúa trong từng thánh lễ Chúa Nhật sắp đến để mọi người *cùng được đón nghe Lời Chúa Nova Vulgata và cùng được Lời Chúa nuôi*. *Với ơn Thánh Thần qua chúc lành của Đấng Chấn Chiên thì cả trăm bàn tay thiện chí sẽ sớm hoàn thành công tác này*.

Chúng ta cũng ước mong các vị học giả, dịch giả Công Giáo với thiện ý cho so chiếu 'ngay' lại bản dịch đã có của mình với **Nova Vulgata**, có lẽ tốt nhất là trong một hợp tác chung, để kiểm điểm những điều cần được phù hợp trọn vẹn hơn với **Nova Vulgata** mà ĐTC đã dạy qua Tông Hiến. Ngôi sao **Nova Vulgata** đã soi sáng cả hơn 35 năm - từ năm 1979 song chẳng lẽ chúng ta vẫn thản nhiên nhắm mắt coi như chẳng có? Mong thiện kiến của chúng tôi không bị coi là hỗn xược.

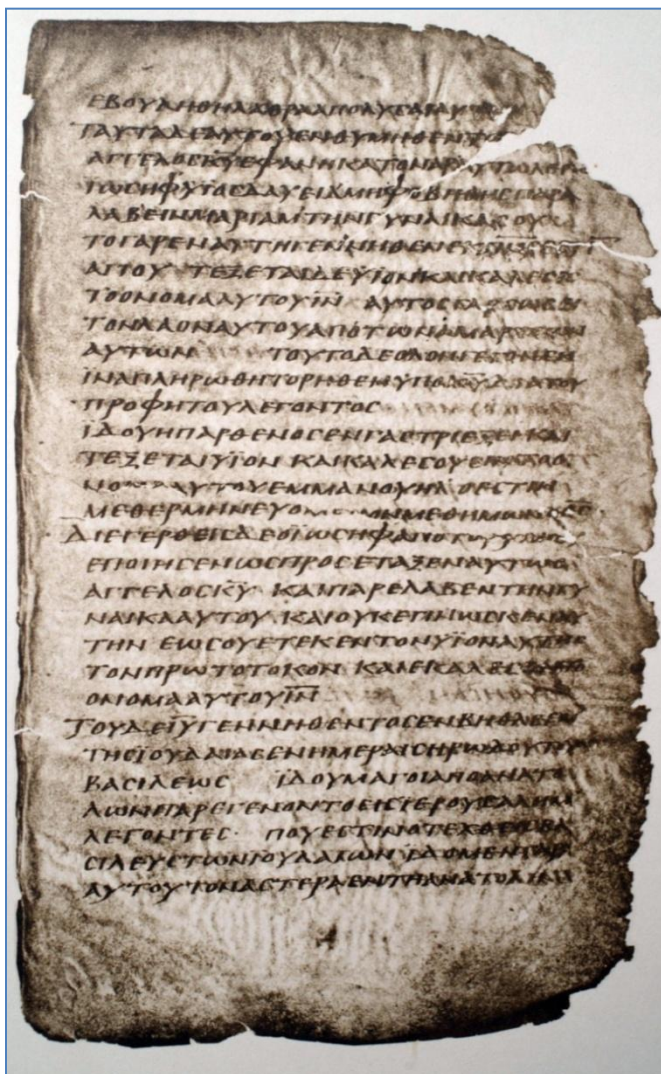
B. LỜI CHÚA như được loài người ghi lại trong bản Hy Lạp khởi thủy rồi đến Bản LaTinh VULGATA và nay là Bản NOVA VULGATA

Để hiểu rõ tại sao có bản Hy Lạp, rồi bản Latin **Vulgata** rồi lại đến bản **Nova Vulgata**, xin sơ lược về **cách loài người ghi lại Lời Chúa trong Tân Ước** từ khởi đầu đến nay. (Cựu Ước xin bàn riêng sau.) **Lời Chúa thì chẳng sai lầm song ERRARE HUMANUM EST-chúng ta loài người thì đầy sơ sót khi làm bất cứ điều gì, kể cả sao chép lại Lời Chúa.** Lời Chúa là **MỘT** chẳng đổi thay song phải luôn loại trừ các sơ sót trong khi đọc Lời Chúa. Bản **Cổ Vulgata** đã theo quy luật ấy, nhiều phen cố gắng loại trừ các lầm lẫn song **Nova Vulgata** nay làm cho công tác *trọn vẹn hơn, trình bày Lời Chúa rõ hơn, theo phương pháp mới hơn*. Xin hiểu chữ "**NOVA VULGATA tức Bản Sách Thánh MỚI**" theo nghĩa ấy.

1. NHỮNG BẢN CỔ HY LẠP KHỞI THỦY:

Khi Tin Mừng Lời Chúa vừa được rao giảng thì người người mừng rỡ đón nhận song đa số là dân nhiều vùng khác nhau màu da, tiếng nói chớ không là người Do Thái. **Lời Chúa phải được rao truyền và được nghe.** Với ơn Chúa Thánh Thần ban, các thánh tông đồ có sáng kiến dùng tiếng Hy Lạp là tiếng quốc tế phổ thông trong khu vực thời ấy làm cây cầu dẫn đến hợp nhất để người người cùng chung *một* lời cầu nguyện, dâng lễ Bẻ Bánh và được nghe Lời Chúa. Khởi thủy các bài giảng Lời Chúa của các

thánh tông đồ được *viết* bằng tiếng Hy Lạp và sao gởi đến các giáo đoàn để *đọc lớn tiếng* – (công bố) cho tất cả mọi người cùng đón *nghe*; sau đó được sắp xếp lại và đóng thành bộ (codex) theo thứ tự. Các thư Phaolo cũng được chia sẻ như thế. Riêng

trong Tin Mừng Gioan có những nét đặc sắc phải tin do Đức Nữ Maria Tinh Trong bổ túc cho Con Nuôi Gioan viết nhờ trí nhớ và trí hiểu rất sâu sắc của Đức Nữ vượt trội trí nhớ các tông đồ.

Tuy nhiên lúc đầu các bản Tân Ước Hy Lạp được *viết* trên *giấy cói* thô sơ dễ bị hủy hoại mỗi mục theo thời gian nên ngoài những sơ ý khi sao chép còn có thể bị côn trùng đục mất nhiều trang. [Người ta đơn sơ đan các cọng cỏ cói papyrus ngang dọc với nhau đập giập ra làm *giấy* - cỏ cói cùng loại cỏ đan chiếu VN.] Song có những bản được trên quý *viết* trên những '*trang*' da trùu cán mỏng nên sau cả hơn ngàn năm vẫn tồn tại. Ba bộ được viết vào th kỷ 2 hay 3 nay được tìm thấy và đặt tên theo nơi cất giữ là **CODEX VATICANUS, CODEX SINAITICUS** và **CODEX WASHINGTON**. Xin trưng bên đây *trang da trùu Mattheu 1* trong **CODEX WASHINGTON**. Special thanks to CSNTM for granting permit].

[http://www.csntm.org/manuscript/zoomify/GA_032?image=CodexW_002a.jpg&page=0]

Người xưa viết chữ chưa dùng đến các ký hiệu để chấm câu ngắt ý bởi vậy sau này hậu thế mỗi người hiểu mỗi ý, lúng túng thêm vào các dấu chấm dấu phẩy trái ngược

nhau, tạo những lỗ hổng trong mạch văn và tư tưởng thần học. Nay các bản cổ xem ra dễ đọc hơn, trong sáng hơn nhờ áp dụng *bộ dấu chấm câu văn phạm gãy gọn* của Nova Vulgata như sẽ trình bày.

2. BẢN VULGATA đầu tiên của thánh Giêrônimô. (năm 382)

Từ thế kỷ 2 văn hóa Latinh thay thế văn hóa Hy Lạp. Các giáo đoàn thuộc vùng Tây Âu Châu nói tiếng Latinh thay vì Hy Lạp. Vì vậy Mẹ Giáo Hội dùng Latinh để rao truyền Lời Chúa và để giáo dân tham gia cử hành phụng vụ và cầu nguyện. Thánh tiến sĩ Giêrônimô (347-420) được ĐGH Damasus ủy nhiệm chuyển bản Hy Lạp sang **BẢN LATIN VULGATA Giêrônimô** (xong năm 382). Một số sách Cựu Ước ngài chưa dịch xong thì qua đời. Nay chính bản đã thất lạc. Trong Tông Hiến ĐTC nhắc lại: **Bản Sách Thánh Vulgata Cổ** mà con dân Hội Thánh đã trân quý suốt những thế kỷ qua, đã đến

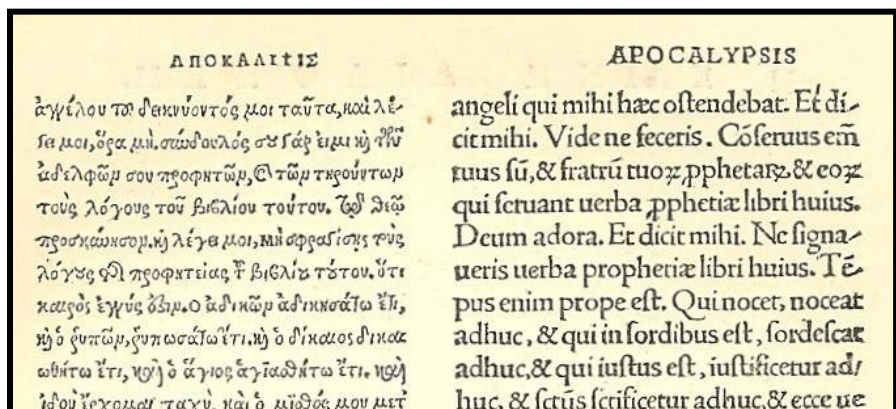
lúc cần được **'đọc lại – song với con mắt khoa học phê bình khắt khe'** như để mong **Nova Vulgata** là một cố gắng phục hồi bản chính trong sáng của thánh nhân vì từ năm 382 đến nay, trải qua gần 16 thế kỷ, đã có những bất toàn, dù được hiệu đính nhiều lần. Tại sao lại xảy ra sơ sót như thế?

Trả lời: Mỗi nhà thờ phải tự tay chép lại Sách Thánh Vulgata mà dùng bởi thế đã có sơ sót thừa thiếu khác nhau khi sao chép và không thể rõ những thừa thiếu ấy đúng hay sai. **Nhân vô thập toàn.** So bản Kinh Thánh **Vulgata Gutenberg** in năm **1454** với các bản Vulgata chép tay khác cùng thời (vd **Codex Gigas** thk13) ta thấy bản Kinh Thánh Vulgata của các giáo đoàn không đồng nhất, nhiều bản không trọn bộ. Xem **VULGATA OF GUTENBERG** <http://www.bl.uk/treasures/gutenberg/homepage.html>

3. Bản Vulgata do nhóm Erasmus in (1516-1551)

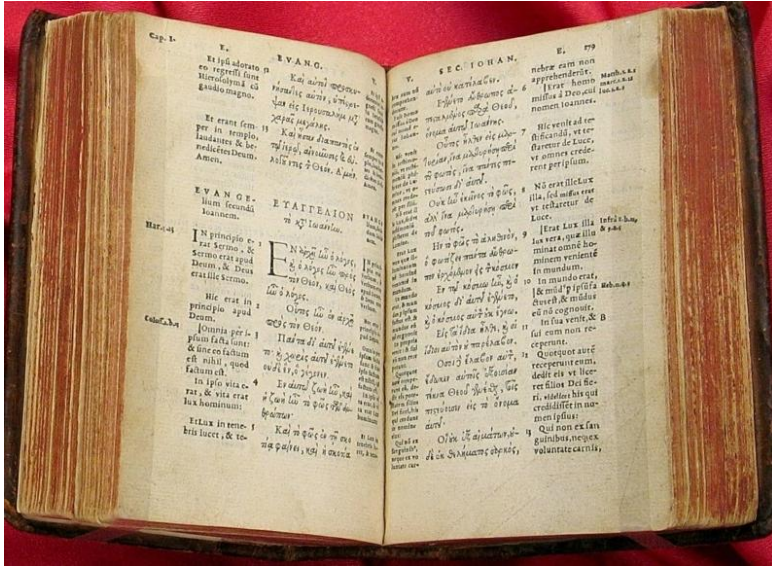
Cùng khoảng thời gian ấy bên các giáo đoàn Hy Lạp thuộc miền Đông cũng xảy ra trường hợp tương tự là có rất nhiều bản sao chép Kinh Thánh Hy Lạp song khác biệt nhau chẳng thể lấy bản nào làm chuẩn. Để giải quyết vấn đề gai góc ấy, thời Cải Cách, anh em phía Tin Lành đã tiến xa trong việc học hỏi Kinh Thánh. Họ làm **một cuộc cách mạng trong việc đọc Lời Chúa bằng cách gom lại các bản Kinh Thánh Hy Lạp & Latin rời rạc, rồi can đảm viết lại thành một bản- gọi là bản tổng hợp.** Các cuốn Kinh Thánh họ in vào thời đó được gọi chung là **Textus Receptus** (*TEXTUS: bản văn, RECEPTUS: được mọi người cùng đón nhận*). Ông Erasmus (1469-1536) khởi đầu phong trào khi tổng hợp các dị bản Hy Lạp, Latin và in ra cuốn **Novum Instrumentum omne 1516**. [Hình trên là một phần trang chót sách Khải Huyền – do Erasmus in http://en.wikipedia.org/wiki/Novum_Instrumentum_omne]

4. Bản Vulgata **'Textus Receptus 1551'** do Robertus Stephanus in:

Đến năm 1546 thì bản **Textus Receptus** của **Stephanus** (Robert Estienne 1503-1559) xuất hiện. Liên sau tái bản 1550, **tái bản Textus Receptus 1551 rất độc đáo:** sách in ba cột song song *Hy Lạp, Vulgata và bản Latinh* tổng hợp của Erasmus.

Trong tái bản này, Stephanus táo bạo khởi xướng ra **cách đánh số từng đoạn và từng câu Kinh Thánh**. Nhờ sáng kiến mang tính cách khoa học này, Lời Chúa xem như **hợp lý hơn vì đọc rõ hơn**.

Xin xem [\[http://library.dts.edu/Images/Sc/stephanus.gnt.1551.L.jpg\]](http://library.dts.edu/Images/Sc/stephanus.gnt.1551.L.jpg)

Từ đó đến nay, các bản Kinh Thánh Chính Thống Giáo, Tin Lành và Công Giáo cùng chấp nhận sáng kiến **Stephanus đánh số từng đoạn, từng**

câu Kinh Thánh như một **'quy luật bất thành văn'**: Vd: Gioan kể lại: Đức Maria Mẹ Chúa và Gioan tông đồ đứng cạnh Thánh Giá Chúa đã đau lòng chứng kiến tên lính La Mã phóng ngọn giáo **xé rách Trái Tim Chúa, Tức Thì Máu và Nước chảy ra** (ta viết Ga 19:34 - tức xin mở Tin Mừng Gioan đoạn 19 câu 34); **và cả hai vị xác nhận: đúng như Lời Kinh Thánh đã tiên báo: "Không một khúc xương nào của Người sẽ bị đánh giập."** (Ga 19:36 trích từ Xh 12:46, Ds 9:12 Tv 34:20. Ai cũng hiểu đây là những sách gì.); **lại có lời Kinh Thánh khác: "Họ, loài người, sẽ nhìn lên Đấng mà họ, loài người đã đâm thấu."** (Ga 19:37, Zech 12:10, Tv 22-16-17). Phải khen ngợi quy luật **Stephanus đánh số câu Kinh Thánh** thật là hay, cần thiết và tiện lợi. Ta đọc Lời Chúa cho nhau cách rõ ràng, hợp lý mà giản dị.

Song ta hiểu rằng Stephanus chỉ là nhà in - không là Kinh Thánh gia - nên việc chấm câu và đánh số không tuyệt đối hoàn chỉnh, có chỗ theo văn phạm là hai câu riêng rẽ song ông quên đặt dấu chấm nên vô tình nối liền hai câu đánh chung một số (vd Mat 1:23&24 v.v...), có chỗ ông đặt dư, chia một câu ra hai ba câu mang số khác nhau (vd Lc1:26&27, 1Cor15:23&24 v.v), gây đứt đoạn văn phạm, loãng ý, và những lỗi hổng trong việc hiểu ý nghĩa trọn vẹn các câu Lời Chúa. Các học giả kiêm chủ chăn Phaolo VI, Gioan Phaolo II và Benedicto 16 nay trong Nova Vulgata đã tra xét và **đã chữa lại những khiếm khuyết ấy** để từng câu nay được đọc đúng văn phạm mang những ý nghĩa trong sáng, xác thực, hợp luận lý và thần học hơn.

5. Các bản Vulgata Clementina Cổ chính thức của Hội Thánh (1590 – 1914)

Không kể Bản Vulgata Khởi Đầu của thánh Gierônimô, các Bản Vulgata Cổ chính thức của Hội Thánh, gọi chung là **Vulgata Clementina**, được in ra từ năm 1590 đến 1914 là (1) **Vulgata Sistina 1590**, (2) **Vulgata Clementina 1592**, (3) hiệu đính **Vulgata Clementina 1861**, (4) hiệu đính **Vulgata Clementina 1878**, (5) hiệu đính **Vulgata Clementina 1914** dùng đến năm 1979. [Xin xem <http://www.sacredbible.org/>.]

Xin nhớ vì in trước nên **cách chấm câu** của **Stephanus** trong **Textus Receptus 1551** đã ảnh hưởng **tuy vô tình song sâu đậm** trên các bản **Vulgata Clementina Cổ** của **Hội Thánh** (xem hình bên.) Nay ĐTC Gioan Phaolo truyền lấy cuốn **Lời Chúa Nova Vulgata** mà thay thế **Vulgata Clementina**.

Sáng kiến *tổng hợp* Lời Chúa của nhóm **Textus Receptus** là điều cần và đáng khen song họ chưa đủ khả năng trọn vẹn công tác; ta trông chờ một *bản văn mẫu mực cao hơn*: **Lời Chúa Nova Vulgata** nay xuất hiện:

(1) Đối với những chữ bị mất hay dư thừa trong bản này bản kia, ai có thẩm quyền cao nhất để *tổng hợp tức viết lại câu Lời Chúa*? Dĩ nhiên ta không thể đọc Lời Chúa theo *nguyên tắc dân chủ*, nghĩa là nếu đa số đồng ý thì phải đúng, cũng không thể cho **Robert Estienne Stephanus** hay một cá nhân học giả nào đó toàn quyền sửa đổi Lời Chúa, mà cũng không thể làm ngơ chẳng sửa, bởi thế ta cần một [hay một nhóm học giả] đủ khả năng nhìn thấu vấn đề theo phương pháp khoa học khách quan đòi hỏi một cách nghiêm khắc nhất để đi xa hơn **Textus Receptus** mà thẩm định ra một bản văn thẩm quyền mẫu mực. Ta đã có những tài liệu cổ xưa là **Bản Cổ Codex Vaticanus** tại Vatican lại vừa tìm ra gần đây những bản cổ **Codex Washington** của giáo đoàn Dimai Ai Cập (thế kỷ 2), **Codex Sinaiticus** núi Sinai và **Bản Cổ Hang Qumran** giúp so sánh và phân tích các câu hữu lý hơn. Và ta lại có **Phaolo VI, Gioan Phaolo & Benedicto**, ba học giả đầy khả năng đã cho ta câu trả lời qua **Nova Vulgata**.

(2) Văn phạm là toán học lý luận. Đã có sơ hở *chấm câu chẳng rõ ý* trong **Bản Cổ Vulgata** mà từ đó lây lan qua các bản dịch Anh, Pháp, Việt. v.v... Cộng thêm những sơ hở riêng trong các bản dịch này: vd1 nhiều chữ dùng không đúng nghĩa, nghĩa đen lại hiểu theo nghĩa bóng hay ngược lại; vd2 nhiều động tự thời *imperfect quá khứ kéo dài* dịch ngược ngạo sang thời *simple past quá khứ giản đơn* phản bội ý nghĩa thật của câu Lời Chúa; vd3 khi cổ nhân dùng *động tự theo dạng participle để cho nó làm ĐT phụ bổ túc cho ĐT chính* thì học giả dịch ra *động tự độc lập*; thậm chí học giả còn *đọc tiếng La Hy theo văn phạm Anh hay Pháp* v.v.. . [Văn phạm Anh Pháp của thế kỷ 15, 16 còn thô sơ lắm, các thời quá khứ La Hy được đơn sơ gộp lại làm một - song ta như ban cho các học giả ơn '*bất khả ngộ*' *dịch đâu đúng đó* - chẳng hề sai lầm rồi cấy các sai lầm ấy vào bản Việt ngữ]. Ta cần một bản văn đáp ứng các đòi hỏi của những quy luật văn phạm chính xác để làm *bản editio typica* ^{tức là} *bản mẫu mực/ bản mẹ* cho các bản dịch bất cứ ra tiếng nào có thể dựa theo.

Thật đáng tiếc khi **Vulgata Cổ** tôn trọng *quy luật quốc tế Textus Receptus đánh số câu Lời Chúa một cách máy móc*, dù sơ ý, thì nhiều người, *kể cả đẳng bậc vị vọng và học giả Công Giáo, vô tình tin rằng hễ đánh số mới thì câu trước đã phải dứt, ý đã phải ngưng mà sang câu mới. Cách đánh số chấm câu theo Textus Receptus 1551 như được in trong Bộ Sách Thánh Vulgata Cổ được 'phong thần' là chân lý bất biến*. Ta tin theo uy tín học giả, không ngờ rằng việc đánh số chấm câu của họ quá chủ quan và ngược ngạo văn phạm nên vô tình câu

Kinh Thánh bị chặt đôi chặt ba, gây ra những đứt đoạn trong việc hiểu **ý nghĩa thật các câu Lời Chúa. Mẹ Hội Thánh trong Nova Vulgata đã can đảm sửa đổi lại rất nhiều dấu chấm phẩy của Bộ Sách Thánh Vulgata Cổ.**

Lâu nay những nhóm học giả thiện chí như **Nestle-Aland (Novum Testamentum Graece 1996 & Novum Testamentum Latine), United Bible Society, CSNTM, Bible HUB .v.v...** đã có công nghiên cứu và đề nghị ra **bản tổng hợp mới** và cách đọc mới để giải quyết vấn đề. Đề nghị rất hay song chưa ai đủ uy tín thuyết phục, còn nhiều tranh luận với ý kiến khác biệt, nên không đạt được sự đồng tình.

6. Nova Vulgata đã đến với chúng ta.

Dân Chúa không thể bị hoang mang. Khi chuẩn bị **Lời Chúa Nova Vulgata** để **'đọc lại Lời Chúa'** cho con cái mình, các đấng Chủ Chăn đã tự nghiêm khắc đặt ra các nguyên tắc hợp lý để **nghiệm xét từng chữ và khảo sát việc chấm phẩy từng câu Sách Thánh. Lex orandi lex credendi. Điều chúng ta cầu nguyện, lời chúng ta đọc tăng cường Đức Tin chúng ta.** Như thánh Gioan Phaolô II đã nói: **"việc cầu nguyện cần một nghệ thuật"** thì việc đọc Lời Chúa, một cách cầu nguyện cao, cần một tâm hồn mở rộng, một **nghệ thuật** cao và chính xác theo phương cách phù hợp các đòi hỏi chính đáng của kỹ thuật **"khoa học đọc và phê bình Lời Chúa"** (Biblical Criticism) mà ĐTC Piô XII gọi là **nghệ thuật (art) đọc Lời Chúa.** [Xin xem Tông thư **DIVINO AFFLANTE SPIRITU** 30 Sept 1943 <http://www.papalencyclicals.net/Pius12/P12DIVIN.HTM>]

Chúa Thánh Thần luôn xuống ơn để Mẹ Hội Thánh cố gắng đi đến hoàn thiện, vì thế khi Hội Thánh càng mẫn chuộng **Lời Chúa sống động ghi trong Bản Vulgata Cổ** chừng nào thì Hội Thánh càng luôn kiểm điểm để cải tiến cách đọc **Lời Chúa** mong càng ngày càng đi đến trọn vẹn hơn. Trước kia các ĐTC thánh Piô X, Piô XI, Piô XII đã trao trách nhiệm ấy cho các tu sĩ chuyên môn nghiên cứu, song sau khi Thánh Thần Chúa cho thánh Gioan XXIII mở ra Công Đồng Vatican Đổi Mới Hội Thánh thì Thánh Thần Chúa cũng qua Công Đồng, là tiếng nói và nguyện vọng của Dân Chúa, thôi thúc chính ba ĐTC Phaolo VI, Gioan Phaolo và Benedicto nối tiếp nhau, đích thân chỉnh trang lại toàn bộ Vulgata đem **Nova Vulgata** đến cho Dân Chúa.

I. Mẹ Hội Thánh đã đi bước đầu hợp lý là **truy nguồn bản cổ Lời Chúa** trong Cựu Ước viết bằng tiếng Do Thái Cổ, Aramaic và Syriac...v.v... và bản Hy Lạp trong Tân Ước; và cho **đọc** từng câu từng chữ theo đúng bút pháp, văn phạm, ý nghĩa, ngôn ngữ, hoàn cảnh sống và văn hóa của từng tác giả theo thời họ sống, theo hoàn cảnh Chúa Thánh Thần hướng dẫn cho họ để mong **chuyển dịch cổ văn sang Latin** được hoàn chỉnh. Ta hiểu được tại sao Mẹ Hội Thánh cho dịch lại trong **Nova Vulgata** những sách Cựu Ước thánh Giêrônimô chưa đụng tay đến và đã đầy công tổng hợp CÁC bản Hy Lạp đã sẵn có theo toàn bộ.

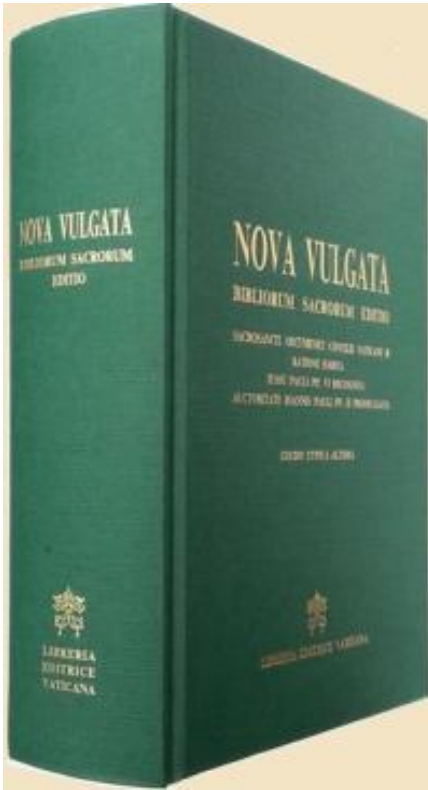

II. **Lời Chúa luôn là MỘT**, chẳng hề thay đổi, song Lời Chúa khởi thủy do các thánh tông đồ truyền lại và thánh Giêrônimô dịch ra Latin đã bị bàn tay và trí óc thiếu sót của loài người *vô tình* sơ sót sao chép lại. **Văn phạm luôn đi hàng đầu**. Các bản cổ Hy Lạp KHÔNG MANG DẤU CHẤM CÂU cho nên các học giả lúng túng đọc lệch văn phạm, chấm câu sai chỗ gây ra những lỗi hỏng hay đứt đoạn trong việc hiểu ý nghĩa các câu Lời Chúa. Mẹ Hội Thánh nay cho sửa chữa lại để ta **đọc đúng từng chữ, đúng từng cụm chữ với dấu chấm câu ngắt ý hợp lý, đúng văn phạm hơn** theo các nguyên tắc của "*khoa học đọc và phê bình Lời Chúa*" (*Biblical Criticism*). Khoa học này khá mới mẻ, và là một tổng hợp nhiều bộ môn pha trộn như *văn phạm học, khảo cổ học, cổ ngữ học, xã hội học, lịch sử học, nhất là thần học và KITô học* v.v... môn này đòi hỏi một cách đọc Kinh Thánh phù hợp luận lý, với phân tích và phê bình nghiêm ngặt để xác định giá trị hay loại trừ dư thừa hay sai lầm. Nghĩ không quá đáng khi nói rằng các học giả KT đã cố gắng song chưa đạt được kết quả khả quan thì nay phải nhìn nhận Ba Vị Học Giả Phaolo VI, Gioan Phaolo II và Benedicto đủ khôn ngoan, đủ hiểu biết văn phạm cổ văn, đủ khả năng đọc và phân tích từng câu Lời Chúa đã giúp ta đọc Lời Chúa cách hợp lý và rõ ràng hơn. **Ba Vị đã thanh lọc cách chấm câu giúp cho từng câu Bản Cổ Hy Lạp và Latin Vulgata nay xem ra đọc dễ hiểu hơn, ý nghĩa trong sáng hơn**. [Ta chưa cần bàn đến Ôn Bất Khả Ngộ Chẳng Sai Lầm Của Các Ngài mà chỉ nói đến và ca tụng Ba Bộ Óc Siêu Việt đã dắt chúng ta ra khỏi Những Sai Lầm Hằng Cửu cả mấy trăm năm. Xin xem vài ví dụ trong **Phần Thực Tập** đính kèm hay trong mục **Học Hỏi Nova Vulgata**.]

III. Tông Hiến cũng nhắc lại quy luật của ĐTC Phaolo 6 là *'ta cần nhắm đến một Bản Văn mà trong đó "từng chữ trong bản cổ Latinh "VULGATA" phải được tôn trọng nếu trung thực với những bản văn gốc - như đọc thấy được trong các bản phù hợp với các đòi hỏi của khoa học khảo sát và phê bình Kinh Thánh; song nếu chỗ nào bản cổ đi xa tiêu chuẩn hoặc không giải thích đúng với những bản gốc ấy thì dùng ngôn ngữ "Latinitas Biblica KITô" mà khôn ngoan canh cải lại; miễn làm sao cho việc tôn trọng Truyền Thống hài hòa với những đòi hỏi chính đáng và nghiêm ngặt của khoa học khảo sát và phê bình Kinh Thánh trong thời buổi hiện nay" ...*

Song thế nào là **BẢN GỐC**? Khi canh cải bản Vulgata Cổ không nhất thiết bản cổ nào cũng được Mẹ Hội Thánh coi trọn bản văn trong ấy là *bản gốc* mà đã **định vị, định hàng và định nghĩa từng chữ, từng câu** trong bản cổ ấy **và nghiệm xét việc chấm phẩy từng câu** theo khoa học để xác thực **ý các câu ấy, gốc các câu ấy** nhờ vậy mà **Nova Vulgata trở thành hợp bản những câu gốc tức một bản gốc mới, một bản mẫu mực, một editio typica**. Đó là đề tài chúng ta sẽ học hỏi.

Lại cũng cần nhận định rằng Đạo đã được thiết lập trên chính Bản Thân Thánh Chúa Ki Tô và nhờ Ôn Chúa Thánh Thần, trên những nền tảng các thánh tông đồ nguyên khởi và các vị nối tiếp từng đời sắp đặt; song Đạo cũng đã được thiết lập trên những nền tảng văn hiến và văn học khác thừa hưởng từ văn minh tiến bộ trải qua hơn 2000 năm xây đắp và đã tạo ra một nền *văn hóa KITô Giáo* gồm một kho tư tưởng và ngôn ngữ được trình bày một cách văn chương lớp lang quy củ gọi là "*Latinitas Biblica KITô*" hay *văn phong Latinh KITô giáo*. Mẹ Hội Thánh có lý do để tự hào về những nền nếp ấy và Nova Vulgata đã được thực hiện trên những nền tảng ấy.

C. Lời Chúa Nova Vulgata là "bản typica - bản mẹ- bản gốc", làm nền tảng vững vàng trong việc học hỏi Kinh Thánh.

HÂN HOAN ĐÓN NHẬN NOVA VULGATA.

NOVA VULGATA Bản Sách Thánh mới là MộtƠn Lành Chúa Thánh Thần ban cho người người chúng ta. Chúng ta thật lấy làm có phúc là được sống vào **thời đại Công Đồng Vatican II** này và được hãnh diện đón nhận **NOVA VULGATA**. Đứng trước Bộ Sách Thánh con dân Hội Thánh chờ đón cả 1600 năm chúng ta kính phục ba nhân vật phi thường Chúa Thánh Thần gửi đến, là ĐTC Phaolo VI, ĐTC thánh Gioan Phaolo và ĐTC Benedicto, vừa là chủ chăn mà cũng lại là ba học giả Kinh Thánh lỗi lạc. Kính xin mọi người cùng học hỏi **LỜI CHÚA NOVA VULGATA** mà Mẹ Hội Thánh ban với lòng yêu thương và óc khôn ngoan tuy vẫn còn là một **KHO**

BÁU SÁCH THÁNH CHÚA ĐỰNG LỜI CHÚA chờ ta khám phá. Nguyên xin thánh Gioan Phaolo khởi động hứng thú ham học hỏi Lời Chúa cho ta. Những điều mà Mẹ Hội Thánh đã khôn ngoan cải sửa trong **Bản Vulgata Cổ** thì ta cần nghiêm trang tìm hiểu và chấp nhận. Những điều *Nova Vulgata* nói ra quá mới mẻ thì cùng đón tìm hiểu. Tôi chỉ lấy khác biệt giữa các băng tần AM FM UHF và TV frequencies để so sánh thôi. Thật thế, *Nova Vulgata* như là *LỜI được phát theo băng tần rất cao mà đầu óc chúng ta phải được nỗ lực vận dụng cùng lúc với một trái tim và tâm hồn trong sáng để đủ đạt mức nghe*. Mẹ Hội Thánh muốn chúng ta đầy đầu óc sáng tạo đem hết khả năng, hứng thú để khám phá *Kho Báu Nova Vulgata* song luôn suy nghĩ theo tinh thần *Nova Vulgata* tức là *theo Thánh Tông Truyền*.

Ta không thể chỉ đọc Lời Chúa một chiều với thái độ hay chủ kiến *duy văn tự, duy lý, duy khoa học* mà phải được đọc song song với *cầu nguyện, với lòng thành và với văn hóa truyền thống Kitô, tức với những lời dạy thêm của các giáo phụ, các thánh và các chủ chăn*. Vấn đề không giản dị; vì thế xin hiểu sau khi *Nova Vulgata* được ban hành thì nhiều điểm ngay Ủy Ban Nghiên Cứu Thánh Kinh Hoa Kỳ cũng đã thấy lẩn cấn phải xin Thánh Bộ Phụng Vụ của Mẹ Hội Thánh giải thích rõ. Thánh Bộ, với sự chuẩn y của ĐTC Gioan Phaolo đã ban những chỉ thị thiết thực qua bản văn **Liturgiam Authenticam** ngày 28 Th Năm 2001 khi áp dụng *Nova Vulgata* và định nghĩa chữ *editio typica/ bản mẫu mực* rõ hơn.[Xin xem **Liturgiam authenticam**. ON THE USE OF VERNACULAR LANGUAGES IN THE PUBLICATION OF THE BOOKS OF THE ROMAN LITURGY do CONGREGATION FOR DIVINE WORSHIP AND THE DISCIPLINE OF THE SACRAMENTS 28 May 2001 <http://www.catholicculture.org/culture/library/view.cfm?recnum=3958> Aug 13 2001 http://www.vatican.va/roman_curia/congregations/ccdds/documents/rc_con_ccdds_doc_20010507_liturgiam-authenticam_en.html và <http://www.bible-researcher.com/liturgiam-authenticam3.html>]

VỮNG TIN VÀO NOVA VULGATA MÀ TIÊN CAO HƠN

Bản văn Vulgata Cổ được ta trân quý song Mẹ Hội Thánh nhờ Ông Chúa Thánh Thần đã trau chuốt chằm phá để trở thành **viên ngọc quý Nova Vulgata**. Không chỉ là một bản văn mới mà **Nova Vulgata** còn là dụng cụ để ta đọc Kinh Thánh cách hợp lý và đào sâu vào những vấn đề Kinh Thánh. Trong Tông Hiến khi ĐTC Gioan Phaolo tuyên phán **Nova Vulgata là "bản typica bản me"** thì ngài cũng tuyên bố ngài đồng ý với khám phá của ĐTC Phaolo VI :

(ST 9) Và nay Ta xin mượn lời ĐTC Phaolo VI đáng tiên nhiệm đã phán rằng : "*Chúng ta hài lòng mà vững tin rằng NOVA VULGATA đủ khả năng làm nền tảng vững vàng trong việc học hỏi Kinh Thánh, nhất là khi việc tham khảo những thư mục chuyên biệt rơi vào khó khăn hay gặp chướng ngại vì các tài liệu học hỏi bị pha trộn.*"

Khi nghe một câu Lời Chúa chằm câu tối nghĩa, không dịch gãy gọn, chúng ta đã có ít nhiều thắc mắc và mong tìm ra câu giải đáp. Chúng ta đã từng chia ra, hoặc Tin Lành Công Giáo, hoặc nhiều nhóm khác biệt chỉ vì ý kiến các học giả *của mình*, dựa vào những *tài liệu riêng* đã hiểu mấy câu Kinh Thánh trái ngược nhau, song ai ai cũng tin rằng học giả *của mình đúng nhất* nên ta dặt nhau đi trong mây mù. Lấy một ví dụ là **vấn đề trình tiết Đức Nữ Maria Tinh Trong**. Người chống kẻ bên. Tài liệu và ý kiến tranh luận về điểm này nhiều lắm. Điều này và cả trăm vấn đề khác đã gây ra những hoang mang mà Tông Hiến gọi là những *'chướng ngại vì các tài liệu học hỏi Kinh Thánh bị pha trộn'*. Song khi ĐTC Phaolo VI và ĐTC Gioan Phaolo khuyên ta vững tin vào **Nova Vulgata** để mà đọc Kinh Thánh cách hợp lý và đào sâu vào những vấn đề khúc mắc khác trong Kinh Thánh thì xin hỏi phải chăng các ngài quá tự cao và đề cao **Nova Vulgata** quá mức, tin rằng chỉ có **Nova Vulgata** cho ta giải đáp? hay Sự Thật là **Nova Vulgata đủ khả năng giúp ta đạt được Ông soi sáng?**

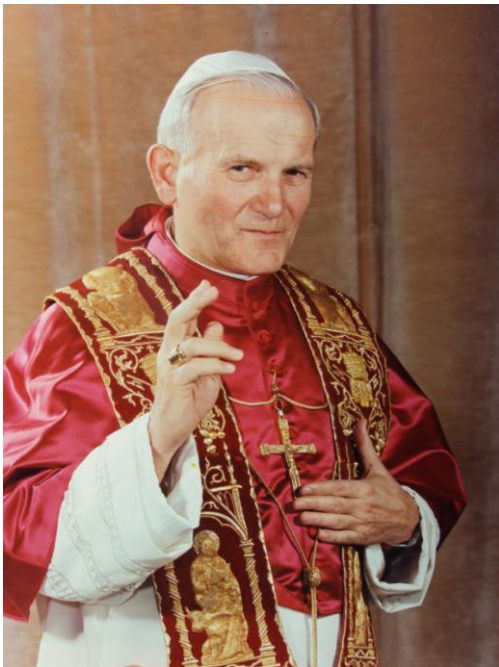
Câu trả lời là: ***Nova Vulgata là đèn soi sáng ta ra khỏi mọi hoang mang!***

Cá nhân tôi xin tuyên bố như thế sau khi học hỏi **Nova Vulgata** và mong quý vị sau khi bình tâm lượng định sẽ cùng tán thành. Quý vị hẳn có nhiều thắc mắc về Kinh Thánh. Xin hãy đi vào **Kho Báu Nova Vulgata** mà tìm tòi và kéo ra câu trả lời. Lời Chúa vẫn luôn đòi chúng ta trí óc để tìm hiểu và trái tim để nghe, để biết ơn và đón nhận, với thiện chí cởi mở không gò bó, xin vững tin **Nova Vulgata** giúp ta đạt được câu trả lời.

Song như ĐTC Gioan Phaolo nhận xét trong câu mở đầu Tông Hiến, trên bước đường phiêu bạt lữ thứ trần gian chúng ta, *nghĩa là kẻ cả chính ngài*, với tư cách con cái loài người, cần Lời Chúa hướng dẫn. "*Ôi! Chúa Trời giàu có khôn cùng, khôn ngoan vô tận, thông suốt bao la! Quyết định Chúa Trời nào ai dò thấu! Đường lối Chúa Trời nào ai đủ sức dõi theo!*" [Roma 11:33]. Với trách nhiệm của Đấng Chấn Chiên, với lòng tự tin và với Ông Thánh Thần, ĐTC Gioan Phaolo đã trợ giúp chúng ta trong việc học hỏi Lời Chúa song ngài không hề tự mãn, không tự tôn coi như mình là kẻ luôn nắm lẽ phải đạt tột đỉnh chân lý mà Sự Thật luôn chính là Chúa Kitô. Vì thế chính ĐTC Gioan Phaolo vẫn hiên ngang song cùng lúc vẫn khiêm nhường tự nhận riêng mình cần được

bổ túc trên đường đi đến hoàn thiện và ngài xin chúng ta hể ai thấy Nova Vulgata cần sửa sai điều gì thì lên tiếng. [Xem **Liturgiam Authenticam: Nova Vulgata makes no claim to inalterable perfection** <http://www.bible-researcher.com/liturgiam-authenticam3.html> Nov 5, 2001.] Chúng tôi chưa thấy và tin sẽ chẳng tìm ra ngài *sai* chỗ nào mà ngược lại phải tạ ơn ngài đã bổ túc cho chúng ta hiểu ra *nhều điều chúng ta sai*. Song nếu thế kỷ sau này- tôi nói giả dụ- lại xuất hiện một ĐTC Chủ Chăn Mới đọc lại Nova Vulgata *rõ hơn nữa* thì chúng ta không lấy làm lạ mà càng cảm tạ Chúa Thánh Thần thương cho chúng ta tuy còn là loài người song càng ngày càng hoàn thiện như Cha Trời là Đấng Hoàn Thiện. Trân trọng cảm tạ. LsNguyenCongBinh@gmail.com

-----
PHỤ ĐÍNH BỔ TÚC.
BA BÀI THỰC TẬP minh chứng
*Nova Vulgata là đèn soi sáng ta
ra khỏi mọi hoang mang khi đọc Lời Chúa.*

Những điều vừa nói trên nghe quá lý thuyết, mong dễ hiểu hơn xin lấy vài ví dụ cụ thể làm mẫu khảo nghiệm minh chứng ***Nova Vulgata tràn đầy khả năng soi sáng ta ra khỏi mọi hoang mang.*** Nhiều điểm có thể lấy làm đầu đề thực tập, song ba đề tài tiêu biểu sau đây đã là những thắc mắc cả mấy trăm năm chung cho nhiều người và ***Nova Vulgata*** đã cho câu giải đáp. **BA BÀI THỰC TẬP** sau đây viết theo cái nhìn và kinh nghiệm riêng xin quý vị đóng góp ý kiến.

THỰC TẬP #1: Một số anh em Tin Lành và nay cả một số thần học gia Công Giáo như LM Hans Kung, dựa vào vài câu Kinh Thánh LuCa & Mattheu cho rằng cần đặt lại vấn đề ***bà Maria đồng trinh trọn đời.*** Tôi đọc Nova Vulgata và phải xin lỗi nói rằng quý vị ấy đã ***đọc sai quy tắc văn phạm*** về động tự La Hy rồi dựa theo các học giả tưởng tượng thêm điều Kinh Thánh chẳng hề viết. Tôi chỉ nói theo văn phạm của ***Nova Vulgata*** những lời LuCa và Mattheu viết khẳng định ***Bà Maria Tinh Trong suốt cuộc đời và chồng bà là ông GiuSe đã kính trọng bà tột bậc.***

THỰC TẬP #2 Chúng ta đã ***`dịch sai cho nhau`*** Lời Chúa dạy về Tình Nghĩa Vợ Chồng trong Epheso 5:22 rằng: ***Người làm vợ phải phục tùng chồng mình NHƯ phục tùng Chúa vì chồng là ĐẦU của vợ.*** Lời Chúa bị hiểu theo đầu óc nam trọng nữ khinh. Nay Gioan Phaolo II qua ***Nova Vulgata*** cho ta đọc lại cũng những câu ấy ***song với những dấu chấm dấu phẩy mới*** để thấy ra Lời Chúa dạy rất đầy đủ về Bí Tích Hôn Nhân.

THỰC TẬP #3: Ta vô tình giới hạn Quyền Năng và Tình Thương của CHA Trời khi có định kiến rằng ***Ngày Sống Lại sẽ chỉ xảy ra khi tận thế.*** Nay ***Nova Vulgata*** mang cho ta niềm vui và hy vọng vào Lòng Lân Tuất của CHA Trời Uy Quyền và Hằng Sống vì CHA đã cho Đức Maria và nhiều vị thánh ***được sống lại theo thứ tự Cha định cho họ*** rồi.

Kính chào quý vị. Xin quý vị ngồi vào ghế thẩm đoàn (jury) để phán xét các điểm trình bày sau đây. Tôi không có căn bản thần học nên chỉ dựa vào văn phạm và lý luận. Mọi lập luận riêng chưa được giáo quyền chấp thuận. Mọi trích dẫn nhằm mục đích mở xẻ vấn đề không thể bị coi là thách đố hỗn xược. Xin cùng mở **mọi bản dịch Tân Ước** quý vị có - ta cùng đọc, cùng học và **cùng tìm Sự Thật**. Xin bổ túc sai sót cho tôi. Xin đón nghe mọi ý kiến. Kính cảm tạ

THỰC TẬP #1 -

Đức Maria đã được đính hôn (đúng hơn đã được gả cưới) cho Thánh Giuse 'trước' ngày bà được thiên thần truyền tin? hay là **'LIÊN SAU' ngày truyền tin ấy?**

Đây là một thách mắc chung đã cả mấy trăm năm. [PHOTO: Tượng Thánh Gia- Holy Family Church, San Jose]

Các học giả Công Giáo (qua 3 bản dịch tiêu biểu Anh Pháp Việt) cùng đồng ý '**Giuse làm lễ hỏi TRƯỚC, Maria được truyền tin SAU**' tuy chấm câu khác nhau:

Luke 1 ²⁶ *Six mois plus tard, Dieu envoya l'ange Gabriel dans une ville de Galilée appelée Nazareth, (phẩy) ²⁷ chez une jeune fille liée par fiançailles [đã đính hôn] à un homme nommé Joseph, un descendant du roi David. Cette jeune fille s'appelait Marie.*

Luke 1:26 And in the sixth month the angel Gabriel **was sent** from God unto a city of Galilee, named Nazareth. [chấm]

1:27 To a virgin **espoused to a man [đã đính hôn]** whose name was Joseph, of the house of David; and the virgin's name [was] Mary.

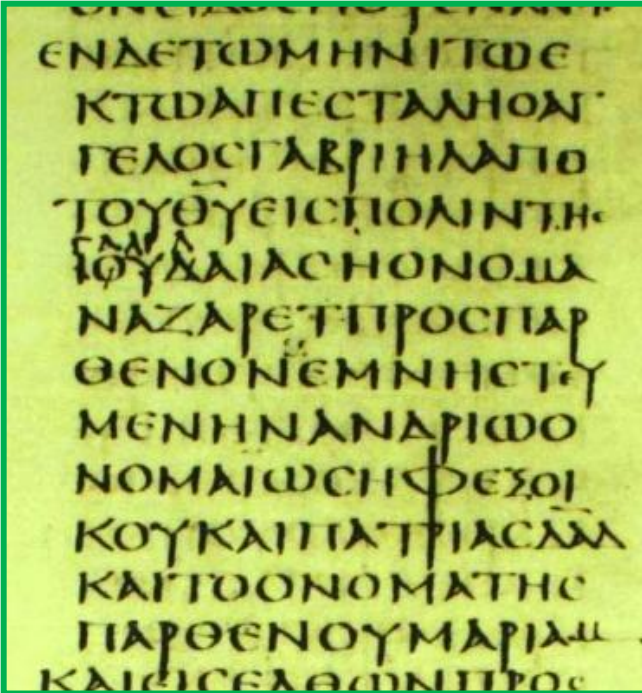
LuCa 1: (26) Bà Elisabét có thai được sáu tháng, thì **Thiên Chúa sai** sứ thần Gáprien đến một thành miền Galilê, gọi là Nadarét, (phẩy) (27) gặp một trinh nữ **đã đính hôn** với một người tên là Giuse, thuộc nhà Đavít. Trinh nữ ấy tên là Maria.

Nova Vulgata hiểu câu này ra sao? đọc ra sao? và chấm câu ra sao?

Bước số # 1 khi ta đọc Lời Chúa trong LuCa, Mattheu,v.v... thì Nova Vulgata xin ta **cẩn thận đọc cho đúng văn phạm của LuCa, Mattheu...** và **tôn trong cách chấm câu ngắt ý của LuCa, Mattheu,v.v... .**

Quy tắc quá giản dị song lại bị ta vi phạm nhiều lần trong việc dịch Kinh Thánh. Mỗi ngôn ngữ có quy luật văn phạm riêng: Chúa Thánh Thần soi sáng thánh LuCa viết Kinh Thánh *song LuCa viết tiếng Hy Lạp theo văn phạm Hy Lạp* chứ không là văn phạm tiếng Anh, Pháp. Hơn nữa khi ta dịch câu văn LuCa thì phải theo đúng cách chấm câu **CỦA** LuCa, nếu không rõ thì giải quyết vấn đề theo tình tiết trong mạch văn chứ đừng chấm bừa theo ý CỬA mình.

Bản cổ Hy Lạp **Codex Sinaiticus** ghi lại lời chính tay thánh **LuCa** viết như sau:

LuCa 1:26 line1 ΕΝ ΔΕ ΤΩ ΜΗΝΙ ΤΩ
ΕΚΤΩ ΑΠΕΣΤΑΛΗ Ο
ΑΓΓΕΛΟΣ
ΓΑΒΡΙΗΛ ΑΠΟ ΤΟΥ ΘΥ
line4 ΕΙΣ ΠΟΛΙΝ ΤΗΣ
ΓΑΛΙΛΑΙΑΣ Η ΟΝΟΜΑ
ΝΑΖΑΡΕΤ

LuCa 1:27 line6 ΠΡΟΣ ΠΑΡΘΕΝΟΝ
ΜΗΝΕΣΤΥΜΕΝΗΝ ΑΝΔΡΙΩ
ΟΝΟΜΑ ΙΩΣΗΦ ΕΣ ΟΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΑΣ ΔΑΔ
line8 ΚΑΙ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΗΣ
ΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΜ

(1) Người xưa chưa biết chấm câu ngắt ý cho rõ. (2) Xin xem chi tiết, bản dịch Hy Lạp và cách cài đặt font Hy Lạp trong bài **GIUSE ĐÃ ĐƯỢC CHO BIẾT MARIA LÀ AI TRƯỚC NGẮY LÀM LẼ HỎI MARIA HAY KHÔNG?**

(http://www.conggiaovietnam.net/upload/article/f_1365695859.pdf)

Nova Vulgata
Bibliorum Sacrorum Editio

Và thánh Giêronimô cũng như nay thánh Gioan Phaolo trong Nova Vulgata dịch (có chừa dấu chấm, phẩy) rằng:

NOVA VULGATA Lc1:26 In mense autem sexto missus est ĐT1

angelus Gabriel a Deo

Đúng thật, trong tháng thứ sáu, thiên thần Gabriel **đã được sai cho đi** ĐTCHÍNH bởi từ Đức Chúa Trời

in civitatem Galilaeae, cui nomen Nazareth, [dấu phẩy Nova Vulgata nối sang câu kế] đến một phố nhỏ thuộc Galilê tên là Nazareth, [dấu phẩy Nova Vulgata nối sang câu kế]

Lc1:27 ad virginem đến với (gặp) một Cô Gái Tinh Trong

desponsatam viro mà Cô Gái Tinh Trong ấy ĐT1 **đã5 liền ngay sau đó** (là sau khi được truyền tin) **được gả cưới** **trọn vẹn cho chồng**

cui nomen erat Ioseph de domo David

tên ông là Giuse, từ gốc nhà (vua) Đavít [dấu phẩy]

et nomen virginis Maria.

và tên Cô Gái Tinh Trong là MARIA. [dấu chấm]

[**ĐIỀU ĐÁNG NGHĨ:** Toàn bộ con người của Bà (hồn + xác) thì **ĐÂY ƠN PHÚC**, vậy xin dùng chữ **MARIA Tinh Trong** thay cho chữ *động trinh* có tính cách nửa vời, giới hạn cái nhìn thấp hèn của ta về thân xác Bà, mà chẳng diễn tả được nét tinh trong, thánh đức cao quý của tâm hồn Bà. **Maria Trọn Vẹn Tinh Trong Nơi Linh Hồn Và Tâm Hồn Và Thân Xác.** Chính thế mà Đức Chúa Trời đã cho rước Bà cả hồn lẫn xác về Nước Trời.]

Lc1:28 Et ingressus ^{TĐT2} **ad eam dixit** ^{ĐT2}:
Thiên thần đang **vừa vào nhà** (^{TĐT2} **ingressus**)
thì đã **bèn** (vừa) **nói với Cô Gái** ^{ĐT2}:
“ **Ave, gratia plena*** (^{TĐT3}) , **Dominus tecum** ”. (^{ĐT3})
Kính mừng Maria! CHÚA ở cùng Bà (^{ĐT3})
cho nên Bà được đây tràn Ơn Phúc Của
CHÚA (^{TĐT3} chỉ hậu quả bổ túc cho ĐT3)

LuCa & Hieronimo: ĐÓ LÀ LỜI CHÚA! ALLELUIA
Benedicto, Gioan Phaolo, Phaolo 6:
ĐÓ LÀ LỜI CHÚA! ALLELUIA

Tất cả: TẠ ƠN CHÚA! ALLELUIA

http://www.vatican.va/archive/bible/nova_vulgata/documents/nova-vulgata_nt_evang-lucam_lt.html

Văn phạm: 2 câu LuCa 1:26 & 1:27 chỉ là một câu theo LuCa cấu trúc như sau:

(a) *câu 1:26 mang động tự*1: **missus est** ^{ĐT1} **thiên thần Gabriel được sai đi ad virginem đến với một Cô Gái Tinh Trong**

(b) *câu 1:27 có tính động tự*1 .**mà Cô Gái Tinh Trong ấy desponsatam** ^{TĐT1} **đã vừa cùng lúc hay liền ngay sau đó**, [tức ngay lập tức sau truyền tin] **được gả cưới và là gả trọn ven viro, cho chồng** [là GiuSe]. ^{TĐT1} (*participle*) **bổ túc lý do, mục đích và thời gian** cho ĐT1.

QUY LUẬT VĂN PHẠM TĐT - TÍNH ĐỘNG TỰ là một động tự (verb) song

mang hình thức như một adjective tính tự nên tạm đọc là **tính động tự**: Xin giản dị nhớ rằng LuCa(và nay Nova Vulgata) cũng như các tác giả Hy La khi viết câu văn mà dùng **TĐT** [vd ở đây là **desponsatam MNHCTEYMENHN**] thì tuy LuCa không nói rõ song ta phải hiểu theo văn phạm rằng LuCa có dụng ý viết **desponsatam** như tính tự song nó chính là một ĐT phụ - *bổ túc lý do, mục đích, thời gian, phương cách.v.v..* cho ĐT chính **missus est** (*thời gian đòi rằng 2 sự kiện chính phụ đang cùng hay ít nhất xảy ra liền sát với nhau*); vì bị coi là tính tự nên **TĐT desponsatam** nằm trong cùng một câu với ĐT chính, ôm lấy và nối liền với ĐT chính chứ không làm thành câu riêng.

Khi nhập môn Hy Lạp & Latin thì ai ai cũng đã được dạy quy luật **TÍNH ĐỘNG TỰ** này trong những bài đầu. Quy luật này áp dụng cho cả ngàn câu trong Kinh Thánh. *Xin nhớ hể đọc sai quy luật TĐT, thì sẽ hiểu sai Ý NGHĨA câu Lời Chúa ngay lập tức* - như trong ví dụ này ta hiểu lầm **SAU** ra **TRƯỚC**. [Xin xem quy tắc **PAUL6** về **TÍNH ĐỘNG TỰ** trong bài **VÀI BA MẸO VẮT VĂN PHẠM** http://www.conggiaovietnam.net/upload/article/f_1367156411.pdf]

Tóm lại cho dù quý vị CHƯA học Hy Lạp hay Latinh thì xin nhớ là **Lời Chúa ban qua tay LuCa đã có chủ ý nối liền truyền tin** (^{ĐT} chính) **và gả cưới** (^{TĐT}) **làm một: hai việc xảy ra liền tiếp nhau** - không tình cờ và rời rạc - mà cùng được hoạch định để bổ túc cho nhau phục vụ một mục đích theo chủ ý của Chúa Thánh Thần. LuCa cho **2 sự kiện missus est** và **desponsatam** nằm cùng trong một câu xoắn vào nhau trong một thời điểm xác thực. **Truyền tin** liền sau đó là **đính hôn**] Chẳng may ta *đánh cờ chưa sạch nước cản*, hiểu lệch lạc câu này vì đọc *participle tính động tự La Hy desponsatam MNHCTEYMENHN* theo văn phạm Anh Pháp Việt cho rằng *bà đã tình cờ được gả*

trước, truyền tin sau: rồi tưởng tượng rằng thánh GiuSe *chẳng biết gì* nên mới nghi oan Maria mang hoang thai.

Đây là câu LuCa trong **Textus Receptus 1550-**

Đây là câu LuCa trong **Vulgata Clementina 1861**

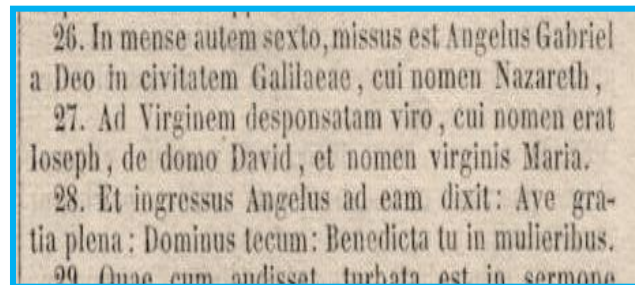
1:26 εν δε τω μηνι τω εκτω απεσταλη ο αγγελος γαβριηλ υπο του θεου εις πολιν της γαλιλαιας η ονομα ναζαρετ

1:27 προς παρθενον μεμνηστευμενην ανδρι ω ονομα ιωσηφ εξ οικου δαβιδ και το ονομα της παρθενου μαριαμ

[Stephens 1550 Textus Receptus LuCa

<http://www.greeknewtestament.com/B42C001.htm#V26>

Câu LuCa 1:26-27 trong Vulgata Clementina bản in năm 1861 trang 677 Vulgatae Editionis, Sixti V et Clementis VIII, Anno 1861, C. Vercellone Editore <http://www.sacredbible.org/vulgata1861/scans/677-Marcus-Lucas.jpg>]

Textus Receptus và **Vulgata Clementina 1861** đặt dư dấu chấm, tách đôi câu 1:26 mang **ĐT missus est** và câu 1:27 mang **TĐT desponsatam**, đánh số riêng biệt ra 2 câu độc lập cắt đứt sợi giây nối làm một giữa **ĐT truyền tin** và **TĐT được gả cưới**. Vulgata Cổ làm cơ cho ta hiểu 2 sự kiện rời rạc biệt lập. Trong câu Lc1:28 ta cũng thấy rõ quy tắc **TĐT2 bổ túc cho ĐT2** -- và **TĐT3 bổ túc cho ĐT3**.

Thiên thần đang vừa vào nhà (TĐT2 ingressus) thì đã bèn (vừa) nói ĐT2 với Cô Gái:

Kính mừng Maria! CHÚA ở cùng Bà (ĐT3) câu sau TĐT3 chỉ hậu quả bổ túc cho ĐT3- dịch đủ chữ là **cho nên Bà đang được đây tràn Ơn Phúc Của Chúa** (song ta quen đọc TĐT3 trước ĐT3 theo cách ngắn gọn là **Kính mừng Maria! đây Ơn Phúc - CHÚA ở cùng Bà**

Xin cảm ơn ba học giả Phaolo 6, Gioan Phaolo & Benedicto đã nhắc chúng ta **QUY LUẬT VP TĐT** và cho nổi lại 1:26 và 1:27.

Thắc mắc 2 : Lý do gì ông GiuSe ngần ngại rước dâu và định từ hôn?

Ta đã hiểu sai văn phạm rằng *bà đã được gả* rồi, thiên thần cắt cớ truyền tin sau cho nên GiuSe chẳng biết gì về Bào Thai GiêSu ...thế là GiuSe bực mình ... định ném đá ... cuối cùng tuy thông cảm và bỏ qua cho Hai Mẹ Con song từ chối rước dâu... nhất định xé hôn thú. Thật là tội nghiệp cho... **chúng ta**. Đừng trách anh em Tin Lành, chính người Công Giáo cả mấy trăm năm nay đọc sai và hiểu sai như thế, CG Hoa Kỳ còn tôn GiuSe là thánh quan thầy cho các cô bị bạc tình [và khi bán nhà thì lấy tượng GiuSe là gia trưởng Thánh Gia chôn ngược đầu trước cửa để cầu may] Ta đọc sai văn phạm, chấm câu sai rồi tưởng tượng điều Kinh Thánh chẳng hề nói rồi hoang mang. Thế thôi. Xin đọc thêm bài chứng minh **Luca, Matthêu và Nova Vulgata** viết rõ theo văn phạm Hy Lạp: **vì GiuSe là người công chính thánh thiện** và vì Giuse **được cho BIẾT RÕ heurthe nguồn gốc Bào Thai** và tư cách cao trọng của Maria và GiêSu trước ngày làm lễ hỏi cho nên ông run sợ bởi thấy mình tội lỗi bất xứng. Bài khá dài, khó trích dẫn trọn song xin xem **GiuSe thánh đức rơi vào nỗi hãi hùng**

http://www.congiaovietnam.net/upload/article/f_1368412724.pdf

Thắc mắc 3. Đức Nữ Maria Tinh Trong có còn trinh trắng sau khi sinh ra Chúa GiêSu hay không?

Xin xem **LỜI CHÚA ĐẾN VỚI GIUSE TRONG CƠN HOANG MANG**
http://www.congiaovietnam.net/upload/article/f_1369494449.pdf

Vì đọc sai rằng *Maria đã được gả trước*, truyền tin *sau* nên

bản dịch 'công giáo' Catholic One Year Bible (1987) do vài linh mục 'công giáo' in, mang **imprimatur** của một giám mục công giáo, đã không rứt rề vòng vo như các bản khác mà chà đạp lên văn phạm dịch Mattheu 1:25 huych toẹt rằng: **25 but she (Mary) remained a**

24When Joseph awoke, he did as the angel commanded, and brought Mary home to be his wife, 25but she remained a virgin until her Son was born; and Joseph named him "Jesus."

virgin until her Son was born; tuy thế Maria chỉ còn là cô gái đồng trinh cho đến lúc sanh con, [nghĩa là sau đó thì đã mất trinh với GiuSe rồi??? 🐾🐾🐾🐾🐾] **Đó là Lời Chúa???** Bản này in năm 1987 nghĩa là các tác giả và đức giám mục ban imprimatur đã CHẶNG HỀ đọc Nova Vulgata 1979? [Xem http://www.congiaovietnam.net/upload/article/f_1367156411.pdf]

Dù không có căn bản thần học song đọc Nova Vulgata đúng dấu chấm câu theo mạch văn và quy luật văn phạm cho **TÍNH ĐỘNG TỰ desponsatam** engaged, **egertheis/exurgens** được cho tình dục being raised up , ... tôi thấy rõ những sự kiện sau đây LuCa & Mattheu muốn trình bày cho ta :

1. Trong Mầu Nhiệm Cứu Độ loài người, Chúa Thánh Thần đã chọn trước Hai Vị thánh đức tột bậc là Đức Maria và Thánh Cả GiuSe để gây dựng một Gia Đình Thánh chuẩn bị cho Chúa GiêSu xuống thế: Một Vị được tấn phong làm Mẹ sanh ra Chúa, một Vị tấn phong làm chồng Mẹ Chúa và làm CHA nuôi. Hai Vị Loài người song được Ơn Cao Trọng thâm sâu. [Phải tin rằng Ơn Hai Vị được Làm Người cùng một thời điểm đã có trong Chương Trình Chúa Thánh Thần sắp đặt.]

2. Vì được coi xứng đáng nhận trách nhiệm cho nên Hai Vị cùng được Chúa Thánh Thần sai thiên thần đến giảng giải cho hiểu rõ trách nhiệm; (nói cách khác lý trí và óc lý luận của tôi tin rằng: **Hai Vị cùng được truyền tin một trật, đã đồng ý và đã 'vui vẻ xin vâng' trước khi Chúa Con xuống ngự trong lòng Đức Maria.**

3. Đám hỏi đã xảy ra cách bình thường: Đức Maria đã được gả trọn vẹn cho Thánh GiuSe liền sau ngày Maria [và GiuSe] được truyền tin; song GiuSe suy đi nghĩ lại tự cho là bản thân mình bất xứng, gây nhục nhã cho Hai Mẹ Con. GiuSe sau đó ngần ngại trì hoãn ngày rước dâu, đau khổ nghĩ đến rút lui chính vì lòng thánh đức của ngài. Điều GiuSe nghĩ rất thánh thiện và rất đúng, chẳng trách được, song Chúa đã ban thêm ơn hiểu rõ Ý Chúa trừ liệu mọi sự không theo suy nghĩ loài người và ngài được cho đứng lên để can đảm tiếp tục gánh

trách nhiệm để Chương Trình Cứu Chuộc thành tựu. Xin xem
(http://www.congiaovietnam.net/upload/article/f_1365695859.pdf)

Lời Chúa LuCa đã có chủ ý nối liền hai việc **truyền tin** (ĐT chính) và việc **gả cưới** (TĐT) **xây ra liên tiếp nhau - không do tình cờ và rời rạc - mà được hoạch định để phục vụ một mục đích theo chủ ý của Chúa Thánh Thần, cũng chính vì thế GiuSe thánh đức đã đau khổ.** Thánh LuCa viết như thế. Thánh Giêrônimô dịch sang Latinh trong Vulgata Giêrônimô như thế. Nova Vulgata tái xác nhận là như thế. Song tiếc rằng không phải chỉ anh em Tin Lành mà chính *một số lớn linh mục Công Giáo* vẫn còn rụt rè nghĩ rằng phản ứng của thánh GiuSe do tự ái gây ra vì cho là bản thân mình bị Maria và hoang thai GiêSu xúc phạm. Mỗi lần đến lễ Giáng Sinh thì lại nghe các đấng ... bàn ra tán vào *linh tinh chói tai* như vậy trong các website Công Giáo hay trên các tòa giảng. Xin **STOP NGAY** việc bôi nhọ mạ lỵ thậm từ Chúa Thánh Thần, Chúa GiêSu, Đức Nữ Tinh Trong, Thánh Cả GiuSe và cả thiên thần Gabriel. Xin đọc lại lời của thánh Gioan

Phaolo: (ST 9) "*Và nay Ta (Gioan Phaolo II) xin mượn lời ĐTC Phaolo VI đấng tiền nhiệm đã phán rằng : " Chúng ta hài lòng mà vững tin rằng NOVA VULGATA đủ khả năng làm nền tảng vững vàng trong việc học hỏi Kinh Thánh, nhất là khi việc tham khảo những thư mục chuyên biệt rơi vào khó khăn hay gặp chướng ngại vì các tài liệu học hỏi bị pha trộn."*

BÀI THỰC TẬP #2

Vợ chồng đối xử với nhau thế nào theo Chúa dạy?

Theo như các học giả Công Giáo dịch - phải chăng Lời Chúa qua thánh Phaolo đòi rằng: ²²**Người làm vợ phải phục tòng chồng mình NHƯ phục tòng Chúa** ²³**vì chồng là ĐẤU của vợ?** . Bản Anh Pháp cùng một nghĩa:

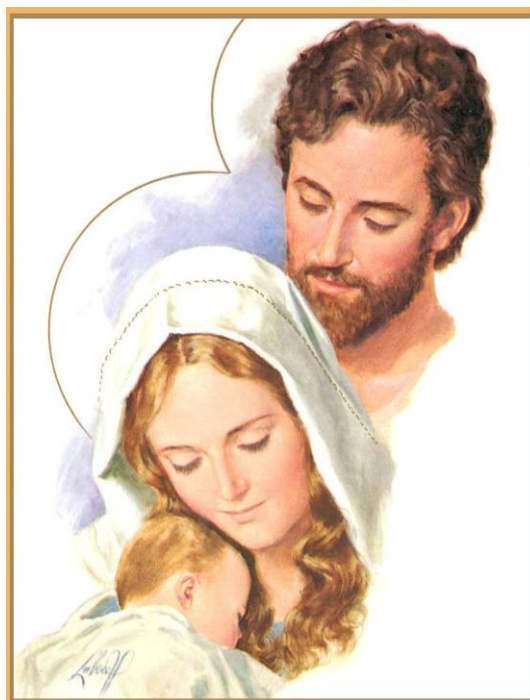
²² Wives, **submit** yourselves to your own husbands **as you do** to the Lord. ²³ For the husband is the **head** of the wife ...☺

²²Femmes, soyez **soumises** à vos maris, **comme au Seigneur**; ²³**car le mari est le chef** de la femme.. ☺(Epheso 5:22)

Xin mở bất cứ bản dịch Tân Ước bằng tiếng Việt Anh hay Pháp v.v. ai ai cũng đọc thấy định luật khắc nghiệt **Ephê5:22** đã đè bẹp phụ nữ và vì **Ephê5:22 là Lời Chúa(?)** có **imprimatur** ai ai cũng đành cố nhắm mắt buông trôi.

Nova Vulgata cũng đọc như thế hay thách đố ta đọc cách khác?

Xin nêu vấn đề trước. Chúng ta sẽ cùng mổ xẻ đề tài trong một bài dài hơn.

Đàn ông ngang hàng với Chúa vì cao trọng hơn đàn bà vì là ~~đầu~~, là ~~head~~, là ~~chef~~ của vợ? Hiển nhiên là SAI song đây là chỗ người ta đọc Kinh Thánh như thế [rồi lấy con triện "LỜI CHÚA- IMPRIMATUR " ... đóng vào.] Đáng lẽ câu Kinh Thánh mở rộng trí hiểu và nâng tâm hồn ta lên cao song đầu óc cha truyền con nối tạo ra chế độ PHỤ QUYỀN từ thế kỷ này qua thế kỷ kia đã chẳng may **làm ta hiểu méo mó** câu Lời Chúa. Một số đức cha Ireland cho rằng từ nay trở đi không nên cho cô dâu chú rể đọc **Ephê522** và mấy đoạn thánh Phaolo dạy về đời sống vợ chồng nữa vì **Ephê522 như** đề cao óc *chồng là chúa vợ tôi đòi - miệt thị đàn bà* không còn phù hợp cho thế kỷ hiện đại- và là cố kích thích bạo hành gia đình. Ưu tư của các ngài có lý. (Negative impression regarding women, inciting domestic violence- Ireland Catholic Bishops <http://www.ewtn.com/vnews/getstory.asp?number=6476> <http://archive.thetablet.co.uk/article/9th-september-2000/23/irish-bishops-want-to-drop-misogynistic-texts-seve>

"Gia đình sống đạo:⁽²¹⁾ Vì lòng kính sợ Đức Kitô, anh em hãy phục tùng lẫn nhau v.v...." **Vulgata Cổ và các bản dịch cũ** khởi đầu đoạn nghĩa vụ vợ chồng với câu Ephe 5: 21 [như câu *độc lập*-] như thế. Vulgata không sai song đọc cho ta thiếu nửa câu, hiểu không trọn vẹn. Nghe như thánh Phaolo đã chỉ cho lời khuyên luân lý xuống cho vợ chồng mà không hề nói đến Bí Tích Hôn Nhân. Chủ Chăn Gioan Phaolo trong **Nova Vulgata nay đọc câu 20 nối với câu 21 như sau:**

NOVA VULGATA: 20 Trong mọi lúc, cho mọi điều, anh chị em hãy dâng lời cảm tạ Chúa Trời và là CHA nhờ Danh Chúa Giêsu Kitô Chúa chúng ta (, **dấu phẩy) 21: trong lòng kính tôn Chúa Kitô, xin anh chị em hãy (**hupotasso**) yêu thương và kính trọng (=yêu kính) nhau (**phục tùng**).**

(1) Khi nối 2 câu Ephe 5:20&21,, **Nova Vulgata** dạy ta Bí Tích Hôn Nhân theo nền văn hóa Tin Mừng Chúa Giêsu khai sáng đổi mới sai lầm của người xưa và đọc Lời Chúa theo khuôn mẫu ấy. Hai vợ chồng, noi gương Gia Đình Thánh của Đức Maria, người vợ và chồng bà là thánh cả GiuSe, sống với nhau hợp nhất trong tâm tình cảm tạ, ca ngợi và cầu nguyện. Chúa Giêsu đã dạy phải **cảm tạ** CHA Trời khi nhận lãnh các Bí Tích - như khi ngài dạy về Bí Tích Thánh Thể v.v... Chính anh chị *cử hành và ban Bí Tích Hôn Nhân* cho nhau. **Hãy cảm tạ** Chúa CHA vì CHA đã ban cho anh một người bạn đường, vì CHA đã ban cho chị một tấm chồng. **Hãy cảm tạ** Chúa Thánh Thần đã tấn phong anh chị thành vợ chồng và ban Ơn xuống anh chị.

(2) Ý nghĩa từng câu Epheso5: 20 & 21 & 22 trong Vulgata Cổ không sai lầm song đầu óc đặc sệt thành kiến coi nhẹ phụ nữ, *thập nữ viết vô, tam tông tứ đức...* theo tiềm thức đã ảnh hưởng trong việc *chọn câu* rời rạc và *chọn nghĩa không thích đáng* làm cho Vulgata Cổ gây ra cố hiểu lầm. Ta không nhìn ra CHA Trời và THÁNH THẦN tác thành hôn nhân và ban ơn cho họ mà chỉ vội nhìn *phu xướng phụ tùy*: vợ thì thua chồng. Chủ Chăn Gioan Phaolo trong **Nova Vulgata** đã giải tỏa quan niệm cổ hủ ấy

Trong mấy khóa Dự Bị Hôn Nhân chúng tôi đã theo **Nova Vulgata** đọc **Ephe522** cho các bạn trẻ theo **dấu phẩy dấu chấm mới** như thế mong họ yêu kính nhau suốt đời. Nay khám phá rõ hơn chủ ý ĐTC đã nối 2 câu 20 & 21 ấy vì cũng đoạn này đã là đề tài ngài *giảng giải liên tục trong 129 buổi Triều Kiến ĐTC mỗi Thứ Tư* từ Sept 1979 đến Nov 1984 (tôi kiểm rõ là 129 lần- Ai viếng Roma cũng mong được gặp ĐTC sáng Thứ Tư). Nay ta gom chung các bài giảng ấy và gọi là **Theology Of The Body** - tạm dịch **Môn Thần Học Thân Thể** khám phá ra Thánh Thần Chúa tác động và xuống ơn trong Bí Tích Hôn Nhân cho từng đôi vợ chồng. Sau đó cuốn **Giáo Lý Mới** của Mệ Giáo Hội đã khai triển

đề tài này rất rõ. Môn này đã được một cha giảng dạy cho các anh chị lớp DBHN từ đó. Cũng xin xem thêm trong internet. Nghĩ đề tài này rất quan trọng cho lớp DBHN và học hỏi về gia đình sống đạo. Ta sẽ cùng mổ xẻ trong bài sau, song xin can đảm đừng tiếp tục đọc theo các bản dịch ấy rằng:

Gia đình sống đạo: ~~21 Vì lòng kính sợ Đức Kitô, anh em hãy phục tùng lẫn nhau. 22 Người làm vợ hãy phục tùng chồng như phục tùng [hupotasso] Chúa vì chồng là đầu của vợ.... (Eph 5:21,22)~~

Bởi vì Nova Vulgata đọc rằng:

20 Gratias agentes semper pro omnibus in nomine Domini nostri Iesu Christi Deo et Patri, 21 subiecti invicem in timore Christi.

22 Mulieres viris suis sicut² Domino, 23 quoniam vir **caput** est mulieris, sicut¹ et Christus **caput** est ecclesiae, ipse salvator corporis.

24 Sed ut ecclesia subiecta est Christo, ita et mulieres viris in omnibus.

25 Viri, diligite uxores, sicut et Christus dilexit ecclesiam et seipsum tradidit pro ea, 26 ut illam sanctificaret mundans lavacro aquae in verbo, 27 ut exhiberet ipse sibi gloriosam ecclesiam non habentem maculam aut rugam aut aliquid eiusmodi, sed ut sit sancta et immaculata.

28 Ita et viri debent diligere uxores suas ut corpora sua. Qui suam uxorem diligit, seipsum diligit; 29 nemo enim umquam carnem suam odio habuit, sed nutrit et fovet

eam sicut¹ et Christus ecclesiam,

30 quia membra sumus corporis eius.

31 Propter hoc relinquet homo patrem et matrem et adhaerebit uxori suae, et erunt duo in carne una.

32 Mysterium hoc magnum est; ego autem dico de Christo et ecclesia!

33 Verumtamen et vos singuli unusquisque suam uxorem sicut seipsum diligit; uxor autem timeat virum.

[http://www.vatican.va/archive/bible/nova_vulgata/documents/nova_vulgata_nt_epist-ephesios_lt.html#5]

Xin tạm lược dịch:

Anh chị em bậc vợ chồng thân mến,

20 Trong mọi lúc, cho mọi điều, anh chị em hãy luôn dâng lời cảm tạ Chúa Trời và là CHA nhờ Danh Chúa Giêsu Kitô Chúa chúng ta (, dấu phẩy nối câu) 21 trong lòng kính tôn Chúa Kitô, xin anh chị em hãy yêu kính nhau (hupotasso - ~~phục tùng, vâng lệnh, kính sợ nhau~~)

(A. Các lời thánh Phaolô nói cho quý chị:)

22 **Để mà [HOS #2 để mà, đang khi sicut²] kính yêu Chúa (thờ Chúa) thì xin các chị em làm vợ hãy yêu kính (hupotasso) chồng mình (, dấu phẩy)**

23 **và vì Đức Chúa Kitô đã thành hòn đá nền tảng (kephale cornerstone) cho Hội Thánh nương tựa, và làm Đấng Cứu Chuộc Hội Thánh là thân thể máu nhiệm của Ngài - thì chồng cũng là chỗ (hòn đá nền tảng kephale đầu) cho vợ nương thân.**

24 **Và như Hội Thánh kính yêu Đức Chúa Kitô thế nào, thì xin các chị làm vợ hãy yêu kính chồng mình trong mọi sự mọi điều như thế.**

(B. Các lời thánh Phaolô nói cho quý anh:)

25. Như chính Chúa Kitô yêu thương Hội Thánh và hiến mình vì Hội Thánh; thì xin các anh làm chồng hãy yêu thương vợ mình như vậy,
26 Với NƯỚC (Phép Rửa) và Lời Hằng Sống, Chúa thánh hóa và tinh tẩy Hội Thánh 27 để trước mặt Người, có một Hội Thánh xinh đẹp lộng lẫy, không tỳ ố, không vết nhằn hoặc bất cứ một khuyết điểm nào, nhưng thánh thiện và tinh tuyền.

28 Cũng một thể ấy các anh làm chồng thì 'phải' (Hy Lạp viết là opheiló: mắc nợ -cước chú A) yêu quý vợ mình như [HOS #1 như sicut¹] bản thân mình vậy. Anh yêu vợ mình thì anh yêu chính mình vậy.

29-30. Thật vậy, như Đức Kitô nuôi nấng và chăm sóc Hội Thánh, vì chúng ta là bộ phận trong thân thể của Người; thì có ai ghét thân xác mình bao giờ đâu, trái lại, người ta nuôi nấng và chăm sóc thân xác mình.

(Câu kết:) 31 Chính vì thế :

(I) - Lời Chúa nói rằng: chú rể sẽ lìa cha mẹ mà gắn bó với cô dâu vợ mình, và cả hai sẽ thành một xương một thịt.

32. Tôi muốn nói về Đức Kitô và Hội Thánh:
Mầu nhiệm này thật là cao cả.

(II) Vậy mỗi người trong anh em hãy yêu vợ như chính mình, còn vợ thì hãy yêu kính chồng.

Benedicto, Gioan Phaolô: ĐÓ LÀ LỜI CHÚA! ALLELUIA
Tất cả: TẠ ƠN CHÚA! ALLELUIA

[CHÚ THÍCH A: bản cổ Hy Lạp viết là opheiló οφειλω: mang cái nợ phải trả .Thánh Phaolô viết là chồng mang cái nợ phải trả cho vợ. Tôi ngỡ ngẩn vì tổ tiên Việt dạy rằng vợ chồng là Trời cho cái duyên gặp nhau yêu nhau mà cũng lại là cái nợ trả cho nhau]

CHÚ GIẢI 3 CHỮ : HOS, Kephale & Hupotasso

 1. Chữ **HOS** ωσ Latinh **sicut** (SIC+UT) có nhiều nghĩa khác nhau tùy theo văn mạch(context) (1) như /giống như (2) để mà, (3) trong khi v.v.... Trong câu 28 xin đọc: chồng thì phải yêu vợ mình như [HOS #1 như sicut¹] yêu bản thân mình. Song trong câu 23 xin đọc [HOS #2 để mà, đang khi sicut²] **Để mà thờ Chúa** hay **Đang khi thờ Chúa , thì xin các chị làm vợ hãy yêu kính chồng mình**. Xin can đảm lấy bút chép lại câu Lời Chúa Nova Vulgata này vào Sách Tân Ước của anh chi.

 2. Chữ **Kephale**.(Latin **caput**, hay đủ hơn **caput anguili**) Người Hy Lạp mượn chữ **KEPHAS** Đá, tiếng Aramic, tiếng nói vùng Chúa GiêSu sinh sống tạo ra chữ **kephalê** mang 2 nghĩa: (1) **kephalê** **tàng đá đầu, đá nền the headstone, tàng Đá góc the corner stone** , chỉ tàng đá kiên cố được thợ xây chọn làm nền vững chãi cho từng góc một căn nhà, (2) nghĩa bóng **kephalê** **cái đầu cứng rắn, the head**

mang nghĩa *cái đầu* để đưng đầu đối chọi - không hẳn là cái đầu óc để suy nghĩ, chỉ huy. <http://www.biblestudytools.com/lexicons/greek/nas/kephas.html>

(a) Thánh Phaolô ví **Chúa KÍTÔ là CHỒNG- Hội Thánh là vợ**. Chúa cũng là **Đầu (the head kephalê cái đầu)** ta là **thân mình** Chúa. Song chính Chúa cũng tự ví mình như **kephalê tảng đá nền (caput anguli, the headstone, the corner stone** khiêm nhường đứng dưới làm nền tảng nâng đỡ Hội Thánh Chúa quý yêu; mà cũng là một mẫu nhiệm. Chúa Giêsu hỏi các kinh sư rằng: *"Vậy câu Kinh Thánh này có nghĩa gì:*

Tảng đá lithon thợ xây nhà loại bỏ,

lại trở nên kephalê tảng đá nền, tảng đá góc tường? Luca 20:17

ho de emblepsas autois eipen: ti oun estin to gegrammenon touto:

lithon hon apedokimasan hoi oikodomountes, houtos egenêthê eis kephalên gônias;

Nova Vulgata 20:17" *Quid est ergo hoc, quod scriptum est:*

"Lapidem quem reprobaverunt aedificantes, hic factus est in caput anguli?"

[chữ Hy Lạp: **Lithon, lithos** /Latinh **Lapidem** là *tảng đá* song **kephalê/ caput anguli** là tảng đá được tuyển chọn làm Đá Nền cho góc tường.]

(b) Chúa KÍTÔ lại cũng đã chính thức gọi **Tông Đồ Simon** theo tên mới do chính Chúa đặt cho ông là **Kêpha Đá Tảng cứng rắn** (Latinh **Petrus** tức **Phêrô**) và nói Chúa xây Hội Thánh Ngài trên **Đá Tảng** ấy và **Đá Tảng** ấy cứng rắn nên Hỏa Ngục chẳng gây hại được. Xin xem Gioan 1:42, 1Cor15:5, Mattheu 16:18). Xin các anh chồng hiên ngang vì nay được Chúa đòi làm **Đá Nền** để vợ con mình đứng vững trên ấy, anh không được chọn để làm "*đầu*" làm "*chef*" vợ của anh [như chữ **KEPHALÊ** bị dịch vội vã,] để truyền lệnh cho nàng vâng phục đầu..

3. Hupotasso. Đọc theo học giả ta tưởng rằng **Hupotasso** [Latin **subiectus**] trong câu 23 chỉ có 1 nghĩa và 1 kiểu dịch quá nghèo nàn là *vợ tùng phục vâng lệnh chồng như tùng phục vâng lệnh Chúa*. Xin anh chị theo **Nova Vulgata** đọc 8 chữ **Hupotasso** sau và chọn nghĩa thích hợp nhất:

1. Ta **Hupotasso1** kính trọng Chúa & tuân giữ Luật Thánh Chúa ban (Giacobe 4:7)
2. Ta cũng **Hupotasso2** nhà cầm quyền và luật lệ của họ (Do thái 13:17; 1Pet2:13)
3. Ta cũng **Hupotasso3** người hầu việc Hội Thánh (1Cor16:16)
4. Ta cũng **Hupotasso4** người bậc trên, người già cả (1Peter 5:5)
- 5a. Chồng **Hupotasso5** vợ (Epheso 5:21) (Col 3:18)
- 5b. Vợ cũng **Hupotasso5** chồng (Epheso 5:22).

Xin nhớ Mẹ Hội Thánh cho anh chị nắm tay nhau thề trước mặt Chúa trong ngày thành hôn là **hupotasso yêu thương và kính trọng nhau (yêu kính) nhau suốt đời**.

Nếu anh chị đồng ý chọn nghĩa 5a & 5b **hupotasso** là **vợ chồng kính yêu nhau suốt đời**, thì xin can đảm sửa lại chữ **yêu kính** này thay cho hai chữ **tùng phục** và vẽ dấu nổi hai **câu 20 & 21** trong Cuốn Tân Ước anh chị đang có ngay hôm nay; và cùng ký tên hứa sống theo những câu ấy như Lời Chúa qua thánh Gioan Phaolô đã dạy. Mong anh chị góp ý vì còn nhiều điều cần nói lắm.

BÀI THỰC TẬP #3 Nova Vulgata sáng nghĩa hơn bản Vulgata cũ.

ĐTC Gioan Phaolo đã tuyên bố qua Tông Hiến: "*Hội Thánh đã tin rằng, trong thời gian trước đây, **Bản Cổ VULGATA** tràn đầy hiệu quả để chia sẻ Lời Chúa cho Dân Chúa Kitô, thì nay điều thực sự là **Bản NOVA VULGATA** này đủ khả năng kiện toàn trọn vẹn hơn.*"

Xin chia sẻ vài hàng để quý vị dù không Công Giáo sẽ thấy hài lòng với lời tuyên bố hợp lý

của ĐTC Gioan Phaolo.

Xin hỏi: ĐỨC MARIA MẸ CHÚA ĐÃ SỐNG LẠI CHƯA?

Phải chăng Kinh Thánh khẳng định Đức Nữ Maria đã được Đức Chúa Trời đặc cách cho sống lại trước chúng ta? Hay Đức Nữ phải chờ đến ngày tận thế khi Chúa GiêSu tái lâm- thì mới cùng được sống lại với chúng ta? Xin Nova Vulgata dẫn giải.

<http://www.congiaovietnam.net/index.php?m=home&v=detail&ia=11890>

Bài này đã đăng song xin viết thêm vài câu. Một anh Tin Lành thắc mắc: người Công Giáo chúng ta tin *Đức Mẹ đã sống lại nay hồn+xác được rước lên Trời* song anh đã chẳng thấy câu Kinh Thánh nào chứng minh rõ con người (hồn+xác) Đức Mẹ đã thực sự sống lại. Anh xin tôi đọc **1COR15:22,23 và 24**. Ta tin Lời Chúa thì chẳng sai lạc thế mà theo Thánh Kinh của *chính người Công Giáo* dịch thì niềm tin ta như 'vu vơ.' Rằng:

(22) Quả thế, như mọi người vì liên đới với Adam mà phải chết, thì mọi người nhờ liên đới với Đức Kitô, cũng được Thiên Chúa cho sống. (23) Nhưng mỗi người theo thứ tự của mình: mở đường là Đức Kitô, rồi khi Đức Kitô quang lâm thì đến lượt những kẻ thuộc về Người. [chấm câu/hết ý.] Sang câu mới số 24 Sau đó mọi sự đều hoàn tất, khi Người đã tiêu diệt hết mọi quyền thần, mọi quyền thần và mọi dũng thần, rồi trao vương quyền lại cho Thiên Chúa là Cha. (1Cor15:22,23 &24)

Ba câu **1COR15:22,23 và 24** vừa rồi dịch theo Bản **Vulgata Cổ 1914** là bản hiệu đính chót trước khi được **Nova Vulgata** thay thế. Bản này chấm câu y như **Textus Receptus 1551** không hề nói rõ **Đức Mẹ đã được Đức Chúa Trời đặc cách cho sống lại trước chúng ta**. Theo anh Tin Lành thì có lẽ "hồn Đức Mẹ" hiện ra thôi. **Đức Mẹ** phải ráng chờ đến ngày tận thế *khi Chúa GiêSu trở lại* hay sao?

Xin đừng hoang mang vì nay Mẹ Hội Thánh qua Nova Vulgata dạy rằng: Chính ba câu Kinh Thánh 1COR15:22, 23 & 24 nói rằng Đức Mẹ đã được Chúa Trời đặc biệt cho *hồn + xác* sống lại thật trước chúng ta; đang vui sống trên trời và thương cầu bầu cho phần rỗi chúng ta.

Vulgata Clementina 1590-1914

{15:20} **Nunc autem Christus resurrexit a mortuis primitiae dormientium,**
{15:21} **quoniam quidem per hominem mors, et per hominem resurrectio mortuorum.**
{15:22} **Et sicut in Adam omnes moriuntur, ita et in Christo omnes vivificabuntur.**
{15:23} **Unusquisque autem in suo ordine, primitiae Christus : deinde ii, qui sunt Christi, qui in adventu eius crediderunt.** (dứt câu, dứt ý sang câu mới #24 theo Textus Receptus đề nghị)

{15:24} **Deinde finis : cum tradiderit regnum Deo et Patri, cum evacuaverit omnem principatum, et potestatem, et virtutem.**

NOVA VULGATA 1979 & 1986

15:20 **Nunc autem Christus resurrexit a mortuis, primitiae dormientium.**
21 **Quoniam enim per hominem mors, et per hominem resurrectio mortuorum:**
22 **sicut enim in Adam omnes moriuntur, ita et in Christo omnes vivificabuntur.**
23 **Unusquisque autem in suo ordine: primitiae Christus,** (chấm phẩy #1)
deinde hi, qui sunt Christi, in adventu eius; (chấm phẩy #2 - ý chưa dứt nên câu chưa dứt; tuy Nova Vulgata vẫn giữ quy lệ quốc tế đánh số câu song 24 không được coi là câu mới mà dính liền với câu 23- bởi thế chữ d trong deinde không được NV viết hoa -)
24 **deinde finis, cum tradiderit regnum Deo et Patri, cum evacuaverit omnem principatum et omnem potestatem et virtutem.**

[Vulgata 1914 <http://www.sacredbible.org/vulgata1914/index.htm>

Nova Vulgata http://www.vatican.va/archive/bible/nova_vulgata/documents/nova-vulgata_nt_epist-i-corinthios_lt.html#15]

[**CHÚ THÍCH:** (1) Hai bản hầu như là MỘT ngoại trừ cách chấm câu. Câu 23 trong **Vulgata Clementina Cổ 1914** dựa vào một bản Vulgata cổ không rõ xuất xứ có in dư hàng chữ **qui in adventu eius crediderunt** và có vị dịch *những kẻ đã có lòng tin trong ngày Chúa tái lâm*. Câu này đã được in lại nguyên văn từ các bản **Vulgata Cổ 1822 & 1861**. Sự thêm thắt này xem ra vô hại song nay **Nova Vulgata** bỏ đi khi áp dụng khoa đọc Kinh Thánh với phê bình nhất là bản cổ Hy Lạp và đa số các bản Vulgata khác không có in hàng chữ này.

(2) Theo Kinh Thánh thì ngày tận thế mọi người lành dữ cùng sống lại; song khi đọc **Vulgata Clementina** theo sát kiểu chấm câu của **Textus Receptus** thì hình như chỉ có hai đợt sống lại: đợt 1 là của Chúa GiêSu, đợt 2 cho *một số người thuộc về Chúa ngày Chúa tái lâm*, còn số phận của tất cả nhân loại không rõ. Các bản dịch tiếng Anh, Pháp, Việt dịch câu 22 đến 26 cùng một ý giống như bản tiếng Việt sau:

Vì do một người mà sự chết đến, thì cũng do một người mà có sự sống lại từ kẻ chết.
22 Trong A-đam, tất cả chúng ta đều chết. Cũng thế, trong Chúa Cứu Thế tất cả chúng ta đều sẽ được sống lại. 23 Tuy nhiên mọi người sẽ được sống lại theo thứ tự. Chúa Cứu Thế là người đầu tiên sống lại, rồi đến những người thuộc về Ngài, khi Chúa Cứu Thế trở lại. 24 Sau đó là thời kỳ tận thế. Lúc ấy Chúa Cứu Thế sẽ tiêu diệt tất cả các bậc cầm quyền, các thế lực và giao nước lại cho Thượng Đế là Cha Ngài. 25 Chúa Cứu Thế sẽ cai trị cho đến khi Ngài đặt hết mọi kẻ thù dưới quyền cai trị của mình. 26 Kẻ thù bị tiêu diệt cuối cùng là sự chết. [<https://www.bible.com/bible/205/1co.15.bpt>]

Xin nghe Đức Thánh Cha Thánh GIOAN PHAOLO ĐỌC LỜI CHÚA NOVA VULGATA về Ơn Sống Lại

Lời Chúa trong thư Thánh Phaolô gửi Cộng Đoàn Dân Chúa Côrintô (1 Cor15: 21-24):

21 **Nunc autem Christus resurrexit a mortuis, primitiae dormientium.** 22 **Quoniam enim per hominem mors, et per hominem resurrectio mortuorum;** sicut enim in Adam omnes moriuntur, ita et in Christo omnes vivificabuntur.

23 **Unusquisque autem in suo ordine :** ***primitiae Christus*** ; (chăm phẩy#1) ***deinde hi***, qui sunt Christi, in adventu eius ; (chăm phẩy#2- câu chưa dứt tuy Nova Vulgata vẫn miễn cưỡng giữ cách đánh số cũ)

24 ***deinde finis*** ; cum tradiderit regnum Deo et Patri, cum evacuaverit omnem principatum et omnem potestatem et virtutem.

Gioan Phaolo: **Đó là Lời Chúa!**
Tất cả: **TẠ ƠN CHÚA!**

21 **Ngày hôm nay, Đức Ki Tô- người đầu tiên trong mọi kẻ chết đã từ cõi chết mà sống lại - Chết phát sanh từ một người thì Sống Lại cũng bởi một người mà ra.** 22 **Quả thế, như mọi người vì liên hệ với Adam mà phải chết, thì mọi người nhờ liên hệ với Đức Kitô, cũng được Thiên Chúa cho sống.** 23 **Song mỗi người theo thứ tự của mình :**

(a) Người khởi đầu là Đức Kitô ; (chăm phẩy #1- câu chưa dứt)

(b) *deinde hi*, đoạn đến những người qui sunt Christi, là các đấng thuộc về Đức Kitô , - nhờ [công nghiệp] Ngài đã đến ; (chăm phẩy #2- câu chưa dứt tuy Nova Vulgata giữ cách đánh số cũ)

[Lời Chúa ban qua Phaolô nói rõ: *mỗi người được CHÚA CHA là CHA Toàn Năng và Hằng Sống cho sống lại song theo thứ tự của riêng mình, theo từng*

đợt, do CHA ấn định và chỉ Một Mình CHA biết.

Đợt 1 :**Chúa GiêSu**, Con Thiên Chúa và cũng là *Con Loài Người* do Đức Nữ Maria Tinh Trong sanh ra.

Đợt 2: gồm **các đấng (số nhiều) thuộc về Đức Kitô**(Luca 20:36). Khởi đầu là Trinh Nữ Tinh Trong Đầy Ôn Phúc Maria có tình nghĩa Mẹ Con, thánh cả GiuSe cha nuôi, các thánh tông đồ và sau đó là các bậc thánh khác mà thật lòng ta không thể biết (Mattheu 19:27-29) theo nhiều thời điểm kế tiếp nhau ta gọi chung là đợt 2. Chắc chắn sẽ có mặt thánh Gioan Phaolo II. Họ sống lại chẳng do công lênh họ mà do **en tē parousia autou/ in adventu eius**: câu này có thể hiểu là (1) **nhờ/qua/trong việc [công nghiệp] Ngài đã VANG THÁNH Ý CHA đi**

đến với loài người (2) hay **in adventu eius** Ngài đã **đi vào Sự Sống của loài người**; (3) hay **in adventu eius** Ngài đã **đi vào cả Sự Chết như ta**; (4) hay **in adventu eius** rồi **đi vào Sự Sống Lại và Sự Sống Đời Đời**. Mẫu nhiệm sống lại tùy thuộc Tình Thương của Chúa CHA và sắp đặt 'theo phần mướm' của Chúa Thánh Thần. Chúng ta loài thọ tạo không thể đo lường được TÌNH YÊU CỦA CHA HẰNG SỐNG đâu.

[Sau khi Phaolo đếm đợt sống lại #1 **primitiae Christus**; (Gioan Phaolo cho **chấm phẩy#1**)

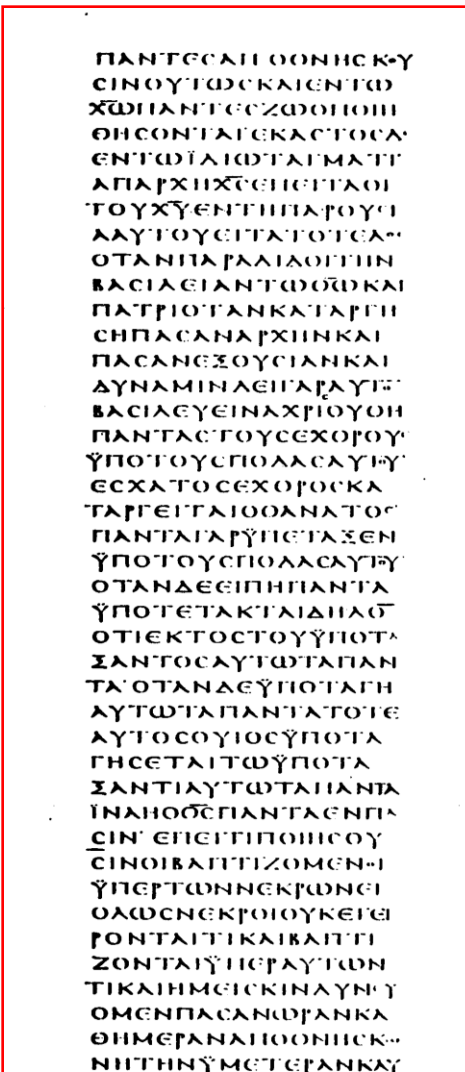
rồi **deinde** đến đợt #2 **deinde hi, qui sunt Christi, in adventu eius**; (Gioan Phaolo cho **chấm phẩy#2**-

thì Phaolo đếm đến **deinde** đợt # 3:

24 (c) *deinde finis* (CHÚ THÍCH**), **rồi thì đến lượt tất cả những kẻ còn lại** (trong ấy có chính tôi, các thế hệ trước và sau tôi - tất cả cùng được cho sống lại - để chờ bị phán xét chung bởi vì:) **cùng trong khi ấy Người trao vương quyền lại cho ĐỨC CHÚA TRỜI và là CHÚA CHA, khi Người đã tiêu diệt mọi thế lực, quyền năng và sức mạnh.**

Phaolo VI & Gioan Phaolo & Benedicto: Đó là Lời Chúa
Tất cả : Alleluia - Tạ Ôn Chúa!

CHÚ THÍCH (**) Chữ **finis** [Hy Lạp **telos**] là những gì còn lại sau đợt #1 và #2 tính theo tổng thể không theo đơn vị. Góc trái trang là bức tranh các câu Lời Chúa Hy Lạp 1Cor 15 ghi trong **Codex Vaticanus**:

Source: Codex Vaticanus 1COR15:23&24 http://www.csntm.org/Manuscript/View/GA_03] hay **Source:**

CODEX SINATICUS 1COR15:23&24 trang 74a

http://images.csntm.org/Manuscripts/GA_01/01_ScriptureIndex.pdf

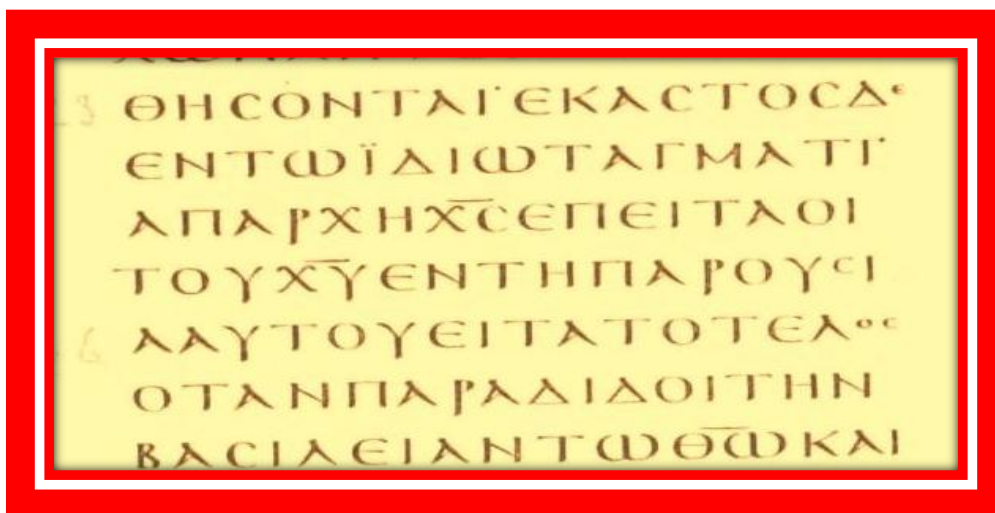
Special thanks to The Center for the Study of New Testament Manuscripts (CSNTM)

Hay xem trong 1COR 15:22-51. Codex Vaticanus trang 241

<http://ia700303.us.archive.org/6/items/CodexVaticanusbFacSimile/Codex-Vaticanus-NT.pdf>

Xin ông bà anh chị cùng đọc câu Lời Chúa Hy Lạp. Tuy khó đọc vì chữ hơi nhỏ lại chẳng có chấm câu rõ ràng song có **Nova Vulgata** giúp, ta đọc được. Đọc cả trang dài quá, xin chỉ đọc câu 22 đến 24 khởi từ hàng # 4 đến hàng #8 trong bức tranh trên. Xin phóng lớn và tô màu nền ra màu vàng cho dễ đọc.

hàng1 & 2

ΕΚΑΣΤΟΣ ΔΕ ΕΝ ΤΩ ΙΔΙΩ ΤΑΓΜΑΤΙ

ekastos de en tô idiô tagmati ;
each person but in the own order
mỗi người song theo cái thứ tự của mình:

hàng3

ΑΠΑΡΧΗ ΧΣ [viết đủ chữ ΧΡΙΣΤΟΣ] **aparchê XC (CHRISTOS);**

The very first man : JESUS CHRIST; Người khởi đầu là Đức Kitô;

ΕΠΕΙΤΑ ΟΙ ΤΟΥ ΧΥ [viết đủ ΧΡΙΣΤΟΥ]

epeita hoi TOU XY (CHRISTOU)

next in order : peoples of (belong to) THE CHRIST

đoạn đến các đảng thuộc về Đức Kitô

hàng4

ΕΝ ΤΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΑΥΤΟΥ

en tê parousia autou ; nhờ sự [công nghiệp] Ngài đã đến;

*24

ΕΙΤΑ ΤΟ ΤΕΛΟΣ *eita to telos ;*

*24

then next : the end (of all in the group)

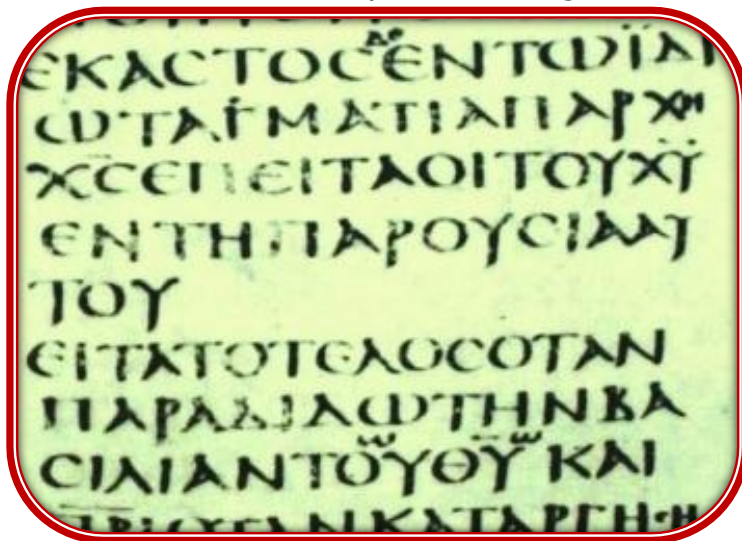
rồi thì đến lượt tất cả những kẻ còn lại

[*24: QUAN TRỌNG: Vulgata Cổ đã theo chân Textus Receptus 1551 cho thêm dấu chấm câu vào đây để dứt ý câu 23 và khởi đầu câu 24 cách vô nghĩa. Nay Mẹ Giáo Hội qua Gioan Phaolo & Benedicto đã cho cải sửa lỗi lầm văn phạm này: hai câu 23 và 24 chỉ là một câu, phải đọc liền nhau.]

Hai điểm quan trọng xin chú ý:

1. Codex Sinaiticus (viết vào th.kỷ 3 hay 4, tìm được tại một tu viện cổ trên núi Sinai) **cũng đã chép lại cùng một lời y như trong Codex Vaticanus** dù hai sách sao chép tại 2 nơi xa cách nhau cả mấy ngàn cây số theo điều kiện , thời gian và hoàn cảnh khác

nhau. Điều ấy chứng tỏ câu Lời Chúa ghi rõ Cha Trời ban ơn thứ tự sống lại cho từng người chúng ta - như ghi trong bản nguyên thủy của thánh Phaolô - tuy thất lạc song đã được giáo dân nghe rất rõ từ thế kỷ 1 và truyền lại. Tôi tin câu nguyên thủy Lời Chúa ban qua thánh Phaolô khoảng năm 54 -57 tức sau ngày Chúa Giê-su Sống Lại & Về Trời độ 20 năm, lúc ấy Đức Nữ cũng vừa được rước về Trời trong niềm hân hoan và

thương mến của Gioan con nuôi và các giáo hữu Epheso:

line 1 **ΕΚΑΣΤΟΣ ΔΕ ΕΝ ΤΩ ΙΔΙΩ ΤΑΓΜΑΤΙ** *ekastos de en tô idiô tagmati* ;

line 2 **ΑΠΑΡΧΗ ΧΧ** *aparchê XC(CHRISTOS)* ;

ΕΠΕΙΤΑ ΟΙ ΤΟΥ ΧΥ ΕΝ ΤΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΑΥΤΟΥ *epeita hoi TOU XY (CHRISTOU) - en tê parousia autou* ;

line 5 ***24 ΕΙΤΑ ΤΟ ΤΕΛΟΣ** *eita to telos ... ..*

[*24: điểm Textus Receptus chấm câu vô nghĩa để dứt ý câu 23 và khởi đầu câu

24. Hai câu 23 và 24 chỉ là một câu, phải đọc liền nhau.]

Source: **CODEX SINAITICUS 1COR15:23&24** trang 74a

http://images.csntm.org/Manuscripts/GA_01/01_ScriptureIndex.pdf

Special thanks to The Center for the Study of New Testament Manuscripts (CSNTM)

Hai chị em song sanh Sinaiticus & Vaticanus cùng nung đúc Đức Tin cho giáo dân từ thế kỷ 1. Nay thế kỷ 20 thì người em **Nova Vulgata** xuất hiện (1979 & 1986) cùng chung ca rao một lời mang hy vọng cho hết thảy chúng ta.

2. Xin chú ý cách chấm câu của Nova Vulgata (1979) (1986) hữu lý và bổ túc cho 2 bản cổ Codex Vaticanus & Codex Sinaiticus vốn không có dấu ngắt câu:

NOVA VULGATA *ekastos de en tô idiô tagmati* - **Unusquisque autem in suo ordine** :

song mỗi người theo thứ tự của mình: (hai chấm)

(1) **aparchê CHRISTOS** ; *(chấm phẩy#1)*

primitiae Christus; *Người khởi đầu là Đức Kitô ; (chấm phẩy#1)*

(2) **epeita hoi TOU CHRISTOU**)- **deinde hi**, *đoạn đến những người qui sunt Christi là các đấng thuộc về Đức Kitô – en tê parousia autou in adventu eius*; nhờ sự [công nghiệp] Ngài đã đến; *(chấm phẩy#2)*

(3) **eita to telos** **-24** **deinde** rồi thì đến lượt **finis**, *tất cả những kẻ còn lại ... cùng trong khi ấy Người trao vương quyền lại cho ĐỨC CHÚA TRỜI và là CHÚA CHA, khi Người đã tiêu diệt mọi thế lực, quyền năng và sức mạnh.*

Benedicto 16: **Đó là Lời Chúa! Tất cả: ALLELUIA - TẠ ƠN CHÚA!**

Tạ ơn ba Chủ Chăn Phaolô 6 & Gioan Phaolô 2 & Benedicto 16

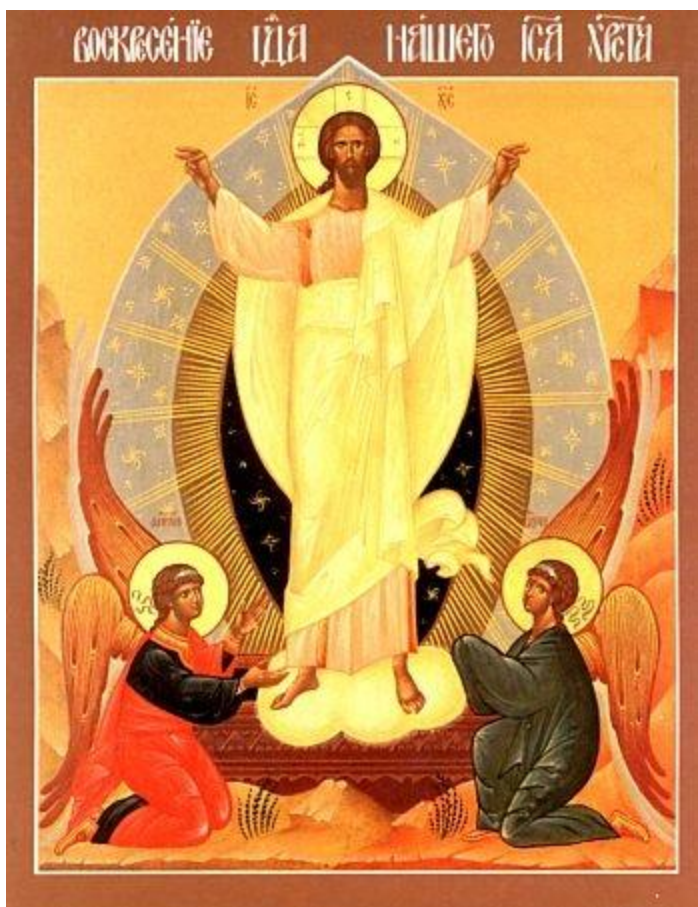
http://www.vatican.va/archive/bible/nova_vulgata/documents/nova-vulgata_nt_epist-i-corinthios_lt.html#15

[*24+ **QUAN TRỌNG:** Vulgata Cổ đã theo chân Textus Receptus 1551 cho thêm dấu chấm câu vào đây để dứt ý câu 23 và khởi đầu câu 24 cách vô nghĩa. Nay Mẹ Giáo Hội qua Gioan Phaolo & Benedicto đã cho cải sửa lỗi lầm văn phạm này. Hai câu 23 và 24 chỉ là một câu, phải đọc liền nhau. Tôi không viết sai khi trích dẫn **Nova Vulgata**. Xin thấy rõ là Nova Vulgata tuy viết câu mới 24 rồi xuống hàng song không viết chữ '**D**' hoa cho **Deinde** mà là '**d**' thường **deinde**. **Nova Vulgata** không muốn ta hiểu sai điều quan trọng này nên cố tình viết chữ '**d**' thường như thế]

CƯỚC CHÚ: Xin xem thêm nhiều chi tiết hơn trong bài đã đăng

Đức Mẹ đã hồn xác sống lại

http://www.conggiaovietnam.net/upload/article/f_1384935665.pdf

Xin bàn thêm vài chi tiết theo văn phạm:

(1) **en tē parousia autou in adventu eius**
nhờ Ngài đã đến.

hay **trong/quá sự đến của ngài**

Điều đã nằm trong tiềm thức ta thường vội cho là đúng, chẳng cần nghĩ sâu xa, bởi thế khi đọc **in adventu eius** ta hiểu ngay ra là ngày tận thế, **ngày Đức Ki-tô quang lâm** như trường hợp của chị Marta khi nghe chính Chúa phán: "*Lazaro em chị sẽ sống lại*" song tiềm thức ám ảnh nên chị Martha vội cãi ngay rằng...chưa đến ngày tận cùng thì làm sao Lazarô sống lại được. Xin đọc - **en tē parousia autou in adventu eius**; là **nhờ [sự] [công nghiệp] Ngài đã vâng THÁNH Ý CHA đến trần gian** . hay **trong sự đến của ngài, sự hiện diện của ngài mà các đấng**

thuộc về Ngài được CHA Trời cho sống lại (tranh www.pc-freak.net)

Chữ **adventus/parousia** chỉ có nghĩa đơn giản là **sự đến, sự ngự đến** của một vị vua, vị thủ lãnh, thời điểm không xác định mà gồm quá khứ, hiện tại và cả tương lai.

Chữ **adventus** này tương đương với chữ 御 "**ngự**" của tiếng Việt mình khi nói vua chúa **ngự** giá đến thăm. Ta nói **Chúa ngự trong Nhà Tam, trong lòng ta...** Ta vẫn mừng **Adventus** là **Mùa Vọng** để ca ngợi Chúa GiêSu **đã đến**. Và Chúa **đã đến** nay cả hơn 2000 năm rồi. Nếu chỉ hiểu **adventus** là **ngày Chúa tái lâm** thuộc **thời tương lai** tuy không sai song e quá gò bó. Có thể hiểu: "**Ngài đã đi đến với chúng ta**" là **Ngài đã đi vào Sự Sống của loài người; Ngài đã đi vào cả Sự Chết, rồi đi vào Sự**

Sống Lại và Sự Sống Đời Đời. Trong 'sự đến của ngài' mà các đấng thuộc về Ngài được CHA Trời Hằng Sống và Quyền Năng thương cho sống lại. Ngài đang đến với ta qua Phép Thánh Thể và Ngài sẽ lại đến trong vinh quang.

(2) Xin đọc **eita to telos –deinde finis**, là **"rồi thì đến lượt tất cả những kẻ còn sót lại"** thay vì **"Sau đó mọi sự đều hoàn tất."**

Chữ **finis** Hy Lạp **telos** là những gì còn lại sau đợt #1 và #2 tính theo tổng thể không

τέλος, -ους, τό, [cf. Curtius § 238], fr. Hom. down, Sept. mostly for τῆς; **1. end**, i. e. **a. termination**, the limit at which a thing ceases to be, (in the Grk. writ. always of the end of some act or state, but not of the end of a period of time, which they call τελευτή; in the Scriptures also of a temporal end; an end in space is everywhere called πέρας): τῆς βασιλείας, Lk. i. 33; ζῶης, Heb. vii. 3; τοῦ καταργουμένου, 2 Co. iii. 13; τὰ τέλη τῶν αἰώνων, 1 Co. x. 11 (τέλος τῶν ἡμερῶν, Neh. xiii. 6; τῶν ἐπτά ἐτῶν, 2 K. viii. 3; ἀρχὴ καὶ τέλος καὶ μεσότης χρόνων, Sap. vii. 18); i. q. he who puts an end to: τέλος νόμου Χριστός, Christ has brought the law to an end (πᾶσιν ἐστὶν ἀνθρώποις τέλος τοῦ βίου θάνατος, Dem. 1306, 25), Ro. x. 4; cf. Fritzsche ad loc., vol. ii. p. 377 sq. πάντων τὸ τέλος, the end of all things (i. e. of the present order of things), 1 Pet. iv. 7; also in the phrases ἕως τέλους, 1 Co. i. 8; 2 Co. i. 13; μέχρι τέλους, Heb. iii. 6 [Tr mrg. WH br. the cl.], 14; ἄχρι τέλους, Heb. vi. 14; Rev. ii. 26. What 'end' is intended the reader must determine by the context; thus, τὸ τέλος denotes the end of the Messianic pangs (dolores Messiae; see ὠδίν) in Mt. xxiv. 6, 14, (opp. to ἀρχὴ ὠδίνων); Mk. xiii. 7 (cf. 9); Lk. xxi. 9; τὸ τέλος in 1 Co. xv. 24 denotes either the end of the eschatological events, or the end of the resurrection i. e. the last or third act of the resurrection (to include those who had not belonged to the number of οἱ τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ), 1 Co. xv. 24 cf. 23; see De Wette ad loc.; Weizel in the Theol. Stud. u. Krit. for 1836, p. 978; Grimm in the Zeitschr. f. wissenschaft. Theol. for 1873, p. 388 sqq.; [yet cf. Heinrichi in Meyer (6te Aufl.) ad loc.]. εἰς τέλος, — to the very end appointed for these evils, Mt. x. 22; xxiv. 13; Mk. xiii. 13; also at the end, at last, finally, Lk. xviii. 5 (Vulg. in novissimo) [i. e. lest at last by her coming she wear me out, but she takes it i. e. Heb. תָּמִיד (cf. Job xiv. 20 etc

theo đơn vị. Nên nhớ nếu đợt #1 và #2 là đếm NGƯỜI thì đợt còn lại cũng phải là NGƯỜI. Xin nghe cách Phaolo & Gioan Phaolo đếm nhiều đợt 'NGƯỜI' trong 1COR 15: 5-8:

(5) Chúa GiêSu đã hiện ra với ông Kêpha (tức thánh Phêrô,) rồi **EITA** eita /post haec với Nhóm Mười Hai.

(6) rồi **EPEITA** epeita /deinde Người đã hiện ra với hơn năm trăm anh em một lượt, trong số ấy phần đông hiện nay còn sống, nhưng một số đã an nghỉ.

(7) rồi **EPEITA** epeita /deinde Người hiện ra với ông Giacôbê,

rồi (**EITA** eita /deinde với tất cả các Tông Đồ.

(8) Sau hết, **eschatos** – / novissime Người cũng đã hiện ra với tôi, Phaolô là kẻ chẳng khác nào một em bé sinh non.

Xin nghe Phaolo & Gioan Phaolo trong Nova Vulgata 1COR 15:22-24 đếm 3 đợt 'NGƯỜI' được Chúa Trời cho sống lại- không đếm lần người và biến cố tận thế:

#1 aparchê CHRISTOS; primitiae; chấm phẩy#1

#2 epeita... ; deinde; chấm phẩy#2

#3 eita, deinde .

Trong **Thayer's Lexicon** có nhiều học giả Tin Lành đồng ý với Nova Vulgata (cũng là đồng suy nghĩ như tôi) rằng theo văn phạm thì phải hiểu **TEΛOC** là **những kẻ còn lại**

song vì họ theo quy luật dấu chấm câu Textus Receptus chia ra 23 & 24, nên họ nghĩ "có lẽ **người dữ sẽ bị sống lại sau người lành là những kẻ thuộc về Chúa Kitô**

" (xem trích dẫn kèm theo đây lines 23 et seq.)

<http://www.blueletterbible.org/lang/lexicon/lexicon.cfm?strongs=G5056>

(3) Vì sợ anh chị tận tòng hoang mang, xin tránh đọc **khi Người đã tiêu diệt hết mọi quản thần, mọi quyền thần và mọi đấng thần** kiểu Việt Nam phong thần 神 cho bất cứ

sức mạnh nào. Chữ **thần** không có căn bản trong Kinh Thánh, chúng ta chẳng nên phong thần cả cho **SỰ CHẾT** gọi nó là **THẦN CHẾT**. **SỰ CHẾT do tội** của từng người và tập thể loài người tạo ra tuy nó không là **thần 神** song *nó* mạnh và dữ hơn bất cứ thần nào, hơn cả **Satan Ác Thần** vì y cũng sẽ ...*chết và tiêu tan* trong ngày tận thế. *Nó* cắn cả gót chân Chúa GiêSu trên Thánh Giá và lôi Ngài vào trong lòng *nó* 3 ngày song **Chúa CHA cho Ngài là người Đầu Tiên đi vào trong SỰ CHẾT, vào tận trong lòng Ngục Tố Tông tức Âm Phủ, để được dịp phá tan SỰ CHẾT- để đi ra khỏi SỰ CHẾT mà sống lại. Nhờ Ngài đã đến thế giới này in adventu eius- kể cả đến trong cả CÁI CHẾT – in adventu eius - nhờ sự hiện diện của ngài trong CÁI CHẾT làm chúng ta tuy chết cũng được theo thứ tự đi theo Ngài vào Cõi Sống. Lạy CHA Toàn Năng,**

**chính Nhờ Người - Với Người - và Trong Người
mà muôn hiển vinh đều quy về CHA, cùng với Chúa Thánh Thần
đời đời mãi mãi. AMEN**

Ngày sau hết của trái đất này là ngày Chúa quang lâm, trước mặt chúng ta , Chúa GiêSu sẽ tiêu diệt SỰ CHẾT trong chúng ta như triệt tiêu *kẻ thù cuối cùng của Ngài*, nghĩa là từ hôm ấy sẽ khởi đầu **Ngày Mới của chúng ta để SỐNG Đời Đời trong CHA Trời, trong ngài.**

Mặc dầu đồng Bản Thể với Chúa CHA song Chúa GiêSu vâng chấp nhận thân phận đến với loài người để thành **Con Người** lại tự hạ tư cách xuống hàng tội nhân thua thiệt hơn cả một người hèn hạ rồi chết một cách thảm khốc chịu đóng đinh trên Thánh Giá và chịu bị chôn. Ta không thể hiểu tại sao **Thiên Chúa huy hoàng quyền uy lại tự trút cạn chính mình** trừ phi hiểu rằng **Ngài tự tan biến để chúng ta không bị hư nát mà được sống lại trong vinh quang Chúa CHA chỉ vì TÌNH THƯƠNG.** Và ta hiểu tại sao Chúa CHA lại cho ngài là **người đầu tiên được CHA cho sống lại** và sau đó những người thuộc về ngài cũng hưởng lây ơn ấy.

Những điều trên là suy nghĩ và kết luận riêng dựa vào tài liệu Lời Chúa trong **Kho Báu NoVa Vulgata**. Tôi chưa học thần học. Ước mong quý vị bổ túc mọi thiếu sót cho tôi và quý vị sẽ tiến xa hơn để khám phá thêm ra những điều mà Mẹ Hội Thánh mong muốn **Kho Báu NoVa Vulgata** mang lại cho chúng ta và nâng cao tâm hồn chúng ta lên.

Cám ơn thánh Phaolo ban **Lời Chúa Côrintô 1**.

Cám ơn các vị cổ nhân hai giáo đoàn thành Vatican và núi Sinai đã có công chép lại **Lời Chúa Côrintô trong Vaticanus & Sinaiticus** cho chúng tôi.

Cám ơn ba ĐTC Phaolo VI, thánh Gioan Phaolo II và Benedicto XVI ban **Lời Chúa Côrintô 1 trong Nova Vulgata**.

Tôi cám ơn anh bạn Tin Lành đã đặt câu hỏi lăm lăm rằng chỉ có **hồn Đức Mẹ** hiện ra tại Lộ Đức và Fatima vì cho rằng Đức Mẹ chưa sống lại cả hồn lẫn xác. Tôi cũng cám ơn hai cô thánh **Bernadette và Jacinta** đã cầu nguyện với hai thánh Phaolo và Gioan Phaolo II để giúp tôi khám phá **Đức Mẹ đã thực sự hồn xác sống lại** nhờ đọc **Nova Vulgata** khi kính viếng Đức Mẹ tại Lộ Đức và Fatima.

Cám ơn quý vị đã kiên nhẫn đọc bài này.

LsNguyenCongBinh@gmail.com

